

**▪ FORMY PRAWNE
I WŁASNOŚCIOWE
ORGANIZACJI**

**JEDNOOSOBOWA
DZIAŁALNOŚĆ
GOSPODARCZA**

SPÓŁKA CYWILNA

SPÓŁKA JAWNA

**SPÓŁKA
PARTNERSKA**

**SPÓŁKA
KOMANDYTOWA**

**SPÓŁKA
KOMANDYTOWO-
AKCYJNA**

**SPÓŁKA
Z OGRANICZONĄ
ODPOWIEDZILNOŚCIĄ**

**PROSTA
SPÓŁKA AKCYJNA**

SPÓŁKA AKCYJNA

**FUNDACJA,
STOWARZYSZENIE**

FORMY PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

- **JEDNOOSOBOWA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA,**
- **SPÓŁKA CYWILNA (KC).**

- **JEDNOOSOBOWA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA**
 - rejestrowana przez pojedynczą osobę fizyczną,
 - brak wspólników,
 - pracownicy, współpracownicy, zleceniodawcy,
 - osoby współpracujące z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą,
 - Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) ->
<https://prod.ceidg.gov.pl/ceidg.cms.engine/>
 - numer NIP I REGON,
 - jest płatnikiem składek (ZUS) i podatków (PIT, VAT).

- **SPÓŁKA CYWILNA**

- wspólnicy (co najmniej 2 osoby/podmioty),
- umowa spółki cywilnej (forma pisemna),
- Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) ->
<https://prod.ceidg.gov.pl/ceidg.cms.engine/>
- w CEIDG rejestruje się każdy wspólnik osobno, plus dodatkowo przy swoim wpisie każdy wspólnik podają numer NIP I REGON spółki cywilnej,
- nie ma osobowości prawnej – mają ją wspólnicy,
- numer NIP I REGON spółka cywilna i każdy wspólnik,
- pracownicy, współpracownicy, zleceniodobiorcy,
- osoby współpracujące z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą (wspólnikiem spółki),
- spółka jest płatnikiem składek (ZUS) za pracowników, plus każdy wspólnik jest płatnikiem składek (ZUS) za siebie i swoje osoby współpracujące,
- spółka jest płatnikiem podatku dochodowego PIT za pracowników, plus każdy wspólnik jest płatnikiem podatku dochodowego (PIT/CIT) za siebie,
- spółka jest płatnikiem podatku VAT,
- uregulowana w kodeksie cywilnym (KC) – nie jest spółką prawa handlowego (KSH)

- **SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO (KSH)**
- > **SPÓŁKI OSOBOWE:**

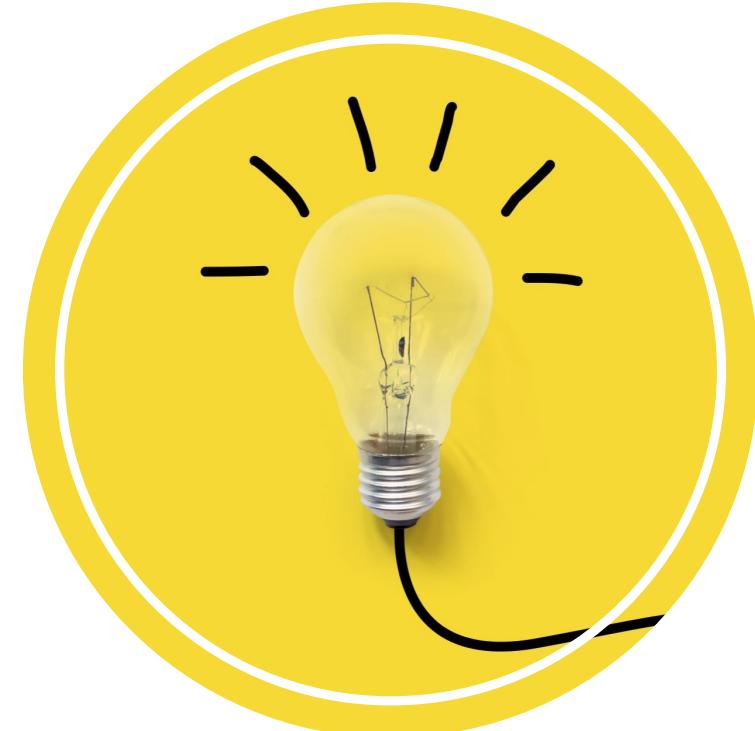
- SPÓŁKA JAWNA
- SPÓŁKA PARTNERSKA
- SPÓŁKA KOMANDYTOWA
- SPÓŁKA KOMANDYTOWO – AKCYJNA

- **SPÓŁKA JAWNA**
 - wspólnicy (co najmniej 2 osoby/podmioty),
 - umowa spółki (forma pisemna pod rygorem nieważności),
 - spółkę rejestruje się w KRS,
 - Krajowy Rejestr Sądowy (KRS) ->
 - <https://ekrs.ms.gov.pl/>
 - <https://prs.ms.gov.pl/>
 - akta rejestrowe w Sądach Rejonowych, Wydział Gospodarczy – Krajowego Rejestru Sądowego,
 - spółka nie ma osobowości prawnej -> jest jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustanowione przynależność prawną, do której stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych,
 - spółka ma numer KRS, NIP, REGON,
 - pracownicy, współpracownicy, zleceniodobiorcy,
 - osoby współpracujące z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą (wspólnikiem spółki),
 - spółka jest płatnikiem składek (ZUS) za pracowników, plus każdy wspólnik jest płatnikiem składek za siebie i swoje osoby współpracujące,
 - spółka jest płatnikiem podatku dochodowego PIT za pracowników, plus każdy wspólnik jest płatnikiem podatku dochodowego za siebie (PIT/CIT - w zależności od tego, czy wspólnik jest osobą fizyczną czy osobą prawną)
 - spółka jest płatnikiem podatku VAT

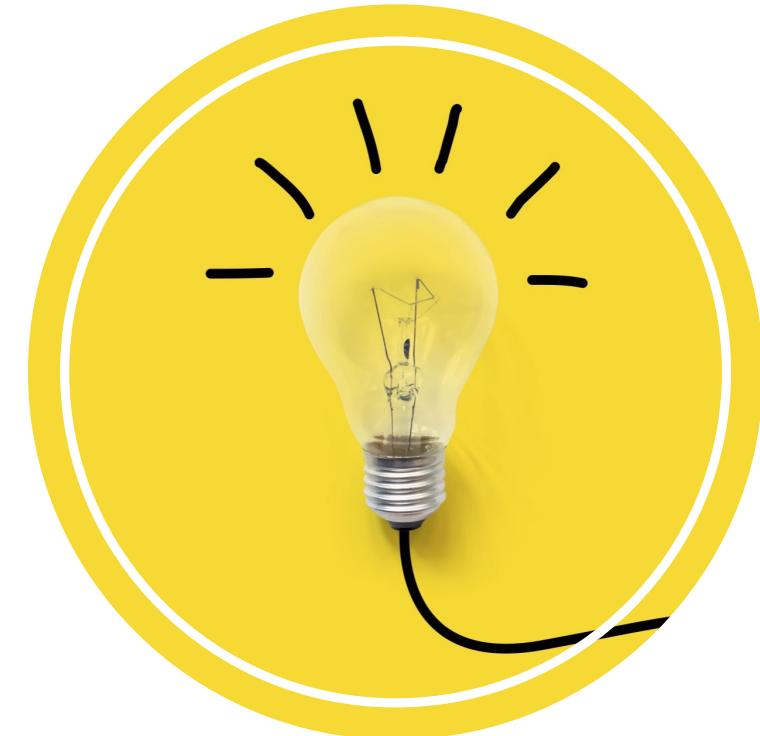

- **SPÓŁKA JAWNA – cd.**
- **art. 24 ksh [Firma]**
- **§ 1.** Firma spółki jawnej powinna zawierać nazwiska lub firmy (nazwy) wszystkich wspólników albo nazwisko albo firmę (nazwę) jednego albo kilku wspólników oraz dodatkowe oznaczenie "spółka jawna".
- **§ 2.** Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu „sp. j.”.

- **SPÓŁKA PARTNERSKA**

- wspólnicy (co najmniej 2 osoby),
- umowa spółki (forma pisemna pod rygorem nieważności),
- spółkę rejestruje się w KRS,
- Krajowy Rejestr Sądowy (KRS) ->
 - <https://ekrs.ms.gov.pl/>
 - <https://prs.ms.gov.pl/>
 - akta rejestrowe w Sądach Rejonowych, Wydział Gospodarczy – Krajowego Rejestru Sądownego,
- spółka nie ma osobowości prawnej -> jest jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustanowione przynależność prawną, do której stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych,
- spółka ma numer KRS, NIP, REGON,
- pracownicy, współpracownicy, zleceniodawcy,
- osoby współpracujące z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą (wspólnikiem spółki),
- spółka jest płatnikiem składek (ZUS) za pracowników, plus każdy wspólnik jest płatnikiem składek za siebie i swoje osoby współpracujące,
- spółka jest płatnikiem podatku dochodowego PIT za pracowników, plus każdy wspólnik jest płatnikiem podatku dochodowego (PIT) za siebie,
- spółka jest płatnikiem podatku VAT

- **SPÓŁKA PARTNERSKA - cd**

- cel: **wykonywanie wolnego zawodu w spółce**,
- wspólnikami (partnerami) w spółce mogą być **wyłącznie osoby fizyczne**, uprawnione do wykonywania wolnych zawodów, określonych w art. 88 ksh lub w odrębnej ustawie
- Art. 88 ksh:
- Partnerami w spółce mogą być osoby uprawnione do wykonywania następujących zawodów: **adwokata, aptekarza, architekta, inżyniera budownictwa, biegłego rewidenta, brokeru ubezpieczeniowego, doradcy podatkowego, maklera papierów wartościowych, doradcy inwestycyjnego, księgowego, lekarza, lekarza dentysty, lekarza weterynarii, notariusza, pielęgniarki, położnej, fizjoterapeuty, radcy prawnego, rzecznika patentowego, rzecoznawcy majątkowego i tłumacza przysięgłe**.

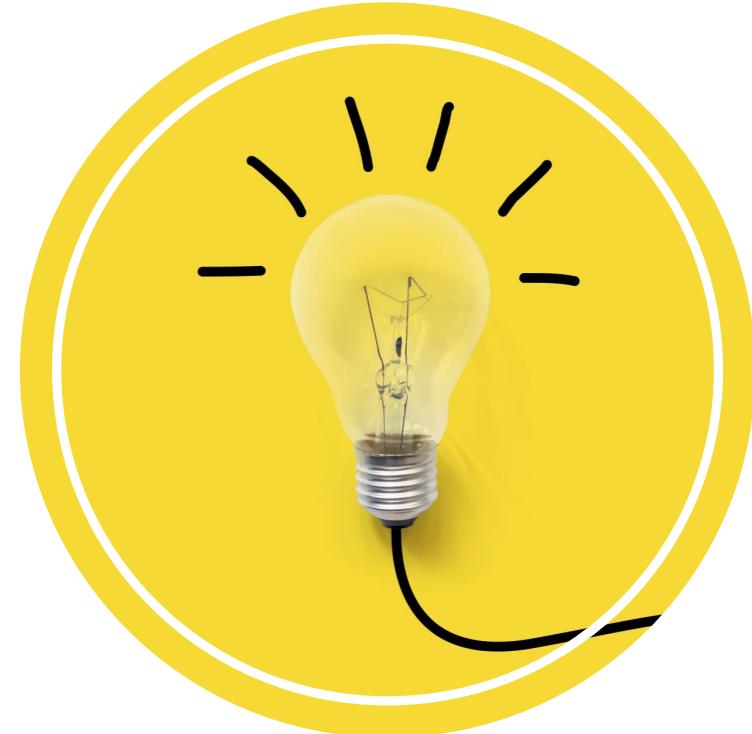

- **SPÓŁKA PARTNERSKA - cd**

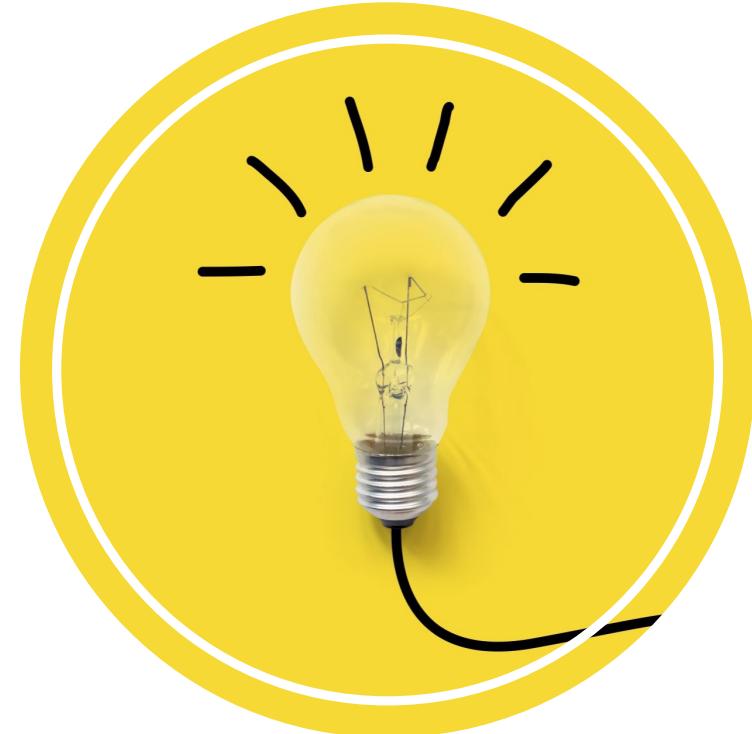
- W sprawach nieuregulowanych do spółki partnerskiej stosuje się odpowiednio przepisy o spółce jawnej
- **art. 90 ksh [Firma]**
- § 1. Firma spółki partnerskiej powinna zawierać nazwisko co najmniej jednego partnera, dodatkowe oznaczenie "i partner" bądź "i partnerzy" albo "spółka partnerska" oraz określenie wolnego zawodu wykonywanego w spółce.
- § 2. Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu "**sp.p.**".
- § 3. Firmy z oznaczeniem "i partner" bądź "i partnerzy" albo "spółka partnerska" oraz skrótu "sp.p." może używać tylko spółka partnerska.

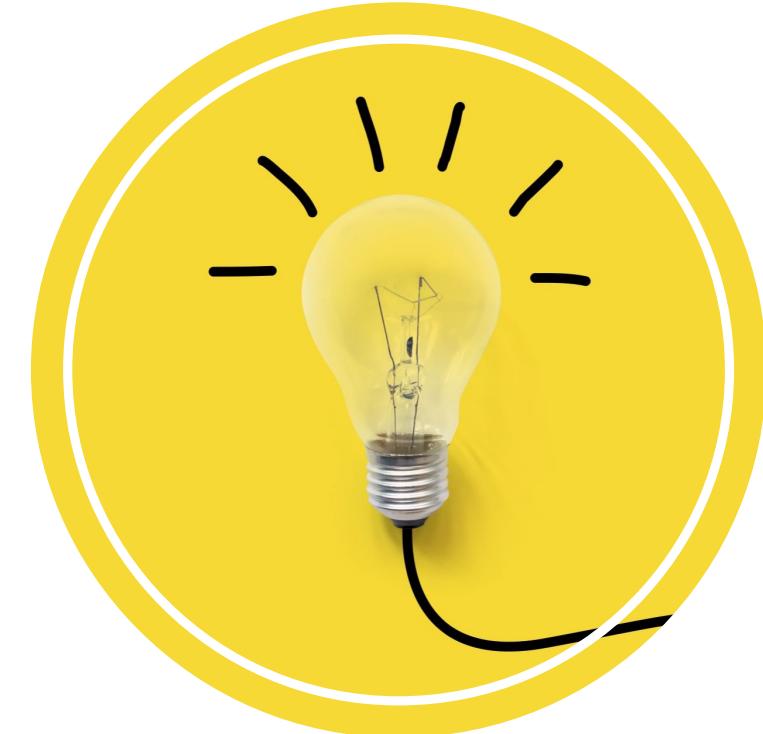
- **SPÓŁKA KOMANDYTOWA**
 - wspólnicy (co najmniej 2 osoby/podmioty),
 - umowa spółki (forma aktu notarialnego),
 - spółkę rejestruje się w KRS,
 - Krajowy Rejestr Sądowy (KRS) ->
 - <https://ekrs.ms.gov.pl/>
 - <https://prs.ms.gov.pl/>
 - akta rejestrowe w Sądach Rejonowych, Wydział Gospodarczy – Krajowego Rejestru Sądowego,
 - spółka nie ma osobowości prawnej -> jest jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustanowione przynależność prawną, do której stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych,
 - spółka ma numer KRS, NIP, REGON,
 - pracownicy, współpracownicy, zleceniodobiorcy,
 - osoby współpracujące z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą (wspólnikiem spółki),
 - spółka jest płatnikiem składek (ZUS) za pracowników, plus każdy wspólnik jest płatnikiem składek za siebie i swoje osoby współpracujące,
 - spółka jest płatnikiem podatku dochodowego PIT za pracowników, plus każdy wspólnik jest płatnikiem podatku dochodowego (PIT/CIT) za siebie,
 - spółka jest płatnikiem podatku VAT

- **SPÓŁKA KOMANDYTOWA**
 - wspólnicy (co najmniej 2 osoby/podmioty),
 - umowa spółki (forma aktu notarialnego),
 - spółkę rejestruje się w KRS,
 - Krajowy Rejestr Sądowy (KRS) ->
 - <https://ekrs.ms.gov.pl/>
 - <https://prs.ms.gov.pl/>
 - akta rejestrowe w Sądach Rejonowych, Wydział Gospodarczy – Krajowego Rejestru Sądowego,
 - spółka nie ma osobowości prawnej -> jest jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustanowione przynależność prawną, do której stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych,
 - spółka ma numer KRS, NIP, REGON,
 - pracownicy, współpracownicy, zleceniodobiorcy,
 - osoby współpracujące z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą (wspólnikiem spółki),
 - spółka jest płatnikiem składek (ZUS) za pracowników, plus każdy wspólnik jest płatnikiem składek za siebie i swoje osoby współpracujące,
 - spółka jest płatnikiem podatku CIT,
 - spółka jest płatnikiem podatku dochodowego PIT za pracowników, plus każdy wspólnik jest płatnikiem podatku dochodowego (PIT/CIT) za siebie,
 - spółka jest płatnikiem podatku VAT.

- **SPÓŁKA KOMANDYTOWA – cd.**
 - 2 rodzaje wspólników:
 - komplementariusz,
 - komandytariusz,
 - spółka, w której co najmniej jeden wspólnik odpowiada wobec wierzycieli za zobowiązania spółki bez ograniczenia (komplementariusz), a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (komandytariusza) jest ograniczona,
 - Umowa spółki komandytowej zawiera m.in. oznaczony kwotowo zakres odpowiedzialności każdego komandytariusza wobec wierzycieli (**suma komandytowa**),
 - Suma komandytowa to wyrażona kwotowo górną granicą odpowiedzialności komandytariusza za zobowiązania spółki. Upraszczając jest zakres odpowiedzialności danego komandytariusza, za długi spółki.
 - By komandytariusz był całkowicie wolny od osobistej odpowiedzialności za zobowiązania spółki komandytowej powinien wnieść zadeklarowany w umowie spółki wkład o wartości co najmniej równej sumie komandytowej. Jeżeli wkład wniesiony przez komandytariusza do spółki będzie miał wartość niższą od sumy komandytowej, to komandytariusz będzie odpowiadał majątkiem osobistym tylko do kwoty różnicy pomiędzy wysokością sumy komandytowej a wartością wniesionego wkładu.

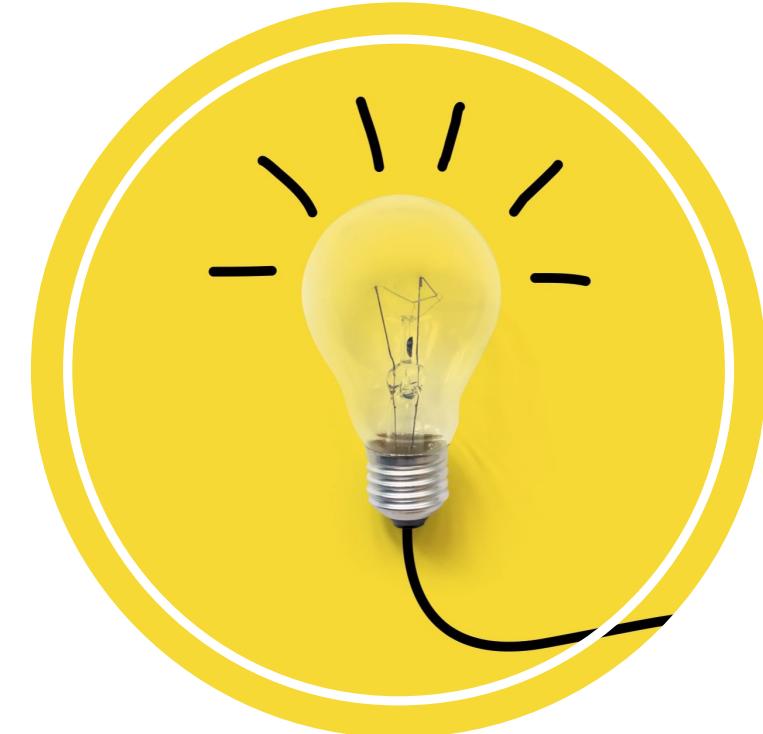
- **SPÓŁKA KOMANDYTOWA - cd**

- W sprawach nieuregulowanych do spółki komandytowej stosuje się **odpowiednio przepisy o spółce jawnej**
- **art. 104 ksh [Firma]**
- § 1. Firma spółki komandytowej powinna zawierać nazwisko jednego lub kilku komplementariuszy oraz dodatkowe oznaczenie "spółka komandytowa".
- § 2. Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu "**sp.k.**".
- § 3. Jeżeli komplementariuszem jest osoba prawa, firma spółki komandytowej powinna zawierać pełne brzmienie firmy (nazwy) tej osoby prawa z dodatkowym oznaczeniem "spółka komandytowa". Nie wyklucza to zamieszczania nazwiska komplementariusza, który jest osobą fizyczną.
- **§ 4. Nazwisko komandytariusza nie może być zamieszczane w firmie spółki. W przypadku zamieszczania nazwiska lub firmy (nazwy) komandytariusza w firmie spółki, komandytariusz ten odpowiada wobec osób trzecich tak jak komplementariusz.**

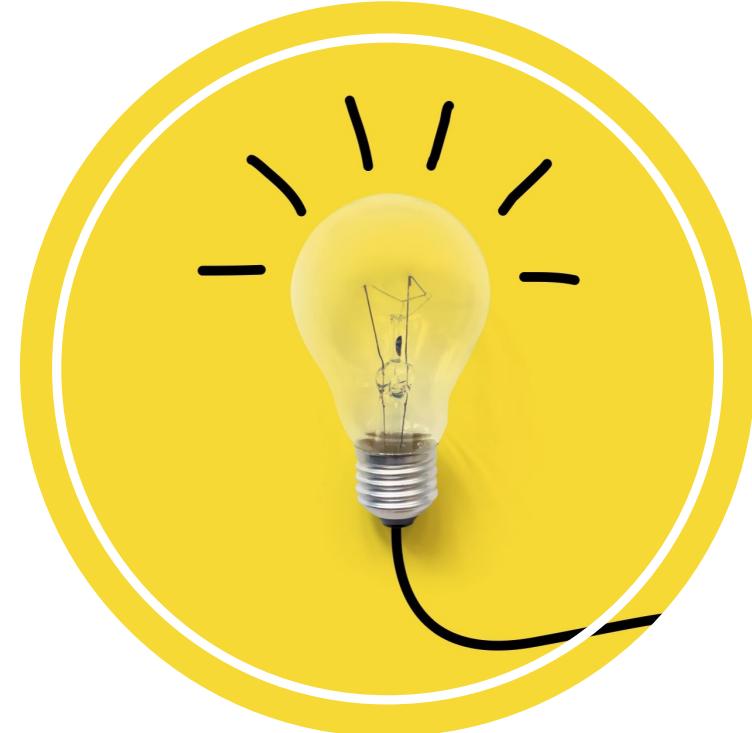

- **SPÓŁKA KOMANDYTOWO - AKCYJNA**

- wspólnicy (co najmniej 2 osoby/podmioty),
- statut spółki (forma aktu notarialnego),
- spółkę rejestruje się w KRS,
- Krajowy Rejestr Sądowy (KRS) ->
 - <https://ekrs.ms.gov.pl/>
 - <https://prs.ms.gov.pl/>
- akta rejestrowe w Sądach Rejonowych, Wydział Gospodarczy – Krajowego Rejestru Sądowego,
- spółka nie ma osobowości prawnej -> jest jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustanowiona przynależność prawną, do której stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych,
- spółka ma numer KRS, NIP, REGON,
- pracownicy, współpracownicy, zleceniodawcy,
- spółka jest płatnikiem składek (ZUS) za pracowników,
- wspólnicy S.K.A. (ani komplementariusz, ani akcjonariusz) nie są płatnikami składek [brak składek ZUS],
- spółka jest płatnikiem podatku CIT,
- spółka jest płatnikiem podatku dochodowego PIT za pracowników,
- spółka odprowadza podatek dochodowy za wspólników, tj. wypłata wspólnikom dywidendy opodatkowana jest zasadniczo zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 19% (PIT/CIT),
- spółka jest płatnikiem podatku VAT

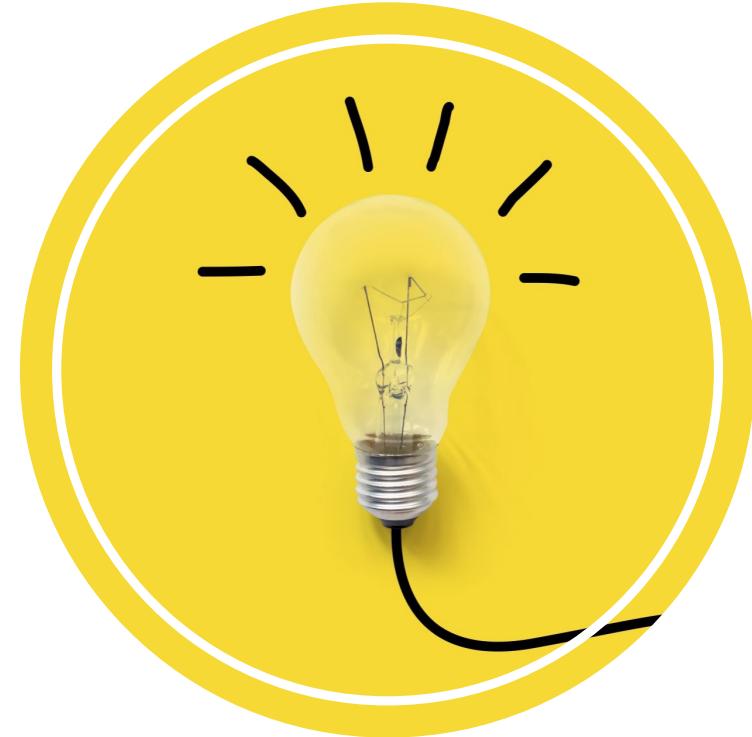

- **SPÓŁKA KOMANDYTOWO - AKCYJNA – cd.**
- 2 rodzaje wspólników:
 - komplementariusz,
 - akcjonariusz.
- spółka, w której co najmniej jeden wspólnik odpowiada wobec wierzcicieli za zobowiązania spółki bez ograniczenia (komplementariusz), a co najmniej jeden wspólnik jest akcjonariuszem.
- Kapitał zakładowy spółki komandytowo-akcyjnej powinien wynosić co najmniej 50 000 złotych.
- Statut spółki powinni podpisać co najmniej **wszyscy komplementariusze**.

- **SPÓŁKA KOMANDYTOWA - cd**

- W sprawach nieuregulowanych do spółki komandytowo-akcyjnej stosuje się:
 - 1) w zakresie stosunku prawnego **komplementariuszy**, zarówno między sobą, wobec wszystkich akcjonariuszy, jak i wobec osób trzecich, a także do wkładów tychże wspólników do spółki, z wyłączeniem wkładów na kapitał zakładowy - odpowiednio **przepisy dotyczące spółki jawnej**,
 - 2) w pozostałych sprawach - odpowiednio **przepisy dotyczące spółki akcyjnej**, a w szczególności przepisy dotyczące kapitału zakładowego, wkładów akcjonariuszy, akcji, rady nadzorczej i walnego zgromadzenia,

- **SPÓŁKA KOMANDYTOWA - cd**
 - **art. 127 ksh [Firma]**
 - § 1. Firma spółki komandytowo-akcyjnej powinna zawierać nazwiska jednego lub kilku komplementariuszy oraz dodatkowe oznaczenie "spółka komandytowo-akcyjna".
 - § 2. Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu "**S.K.A.**".
 - § 3. Jeżeli komplementariuszem jest osoba prawa, firma spółki komandytowo-akcyjnej powinna zawierać pełne brzmienie firmy (nazwy) tej osoby prawnej z dodatkowym oznaczeniem "spółka komandytowo-akcyjna". Nie wyklucza to zamieszczania nazwiska komplementariusza, który jest osobą fizyczną.
 - **§ 4. Nazwisko albo firma (nazwa) akcjonariusza nie może być zamieszczane w firmie spółki.** W przypadku zamieszczenia nazwiska albo firmy (nazwy) akcjonariusza w firmie spółki akcjonariusz ten odpowiada wobec osób trzecich tak jak komplementariusz..

- **SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO (KSH)**
- > **SPÓŁKI KAPITAŁOWE**
 - SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
 - PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA
 - SPÓŁKA AKCYJNA

- **SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ**
 - wspólnicy (co najmniej 1 osoba/podmiot),
 - umowa spółki (forma aktu notarialnego),
 - spółkę rejestruje się w KRS,
 - Krajowy Rejestr Sądowy (KRS) ->
 - <https://ekrs.ms.gov.pl/>
 - <https://prs.ms.gov.pl/>
 - akta rejestrowe w Sądach Rejonowych, Wydział Gospodarczy – Krajowego Rejestru Sądowego,
 - spółka ma osobowość prawną,
 - spółka ma numer KRS, NIP, REGON,
 - pracownicy, współpracownicy, zleceniodobiorcy,
 - spółka jest płatnikiem składek (ZUS) za pracowników,
 - wspólnicy spółki nie są płatnikami składek [brak składek ZUS]; wyjątek stanowią **jedyni wspólnicy** w spółkach z o. o. [czyli gdy spółka ma tylko jednego wspólnika – osobę fizyczną] – w takim przypadku jedyny wspólnik jest płatnikiem składek za siebie
 - spółka jest płatnikiem podatku CIT,
 - spółka jest płatnikiem podatku dochodowego PIT za pracowników,
 - spółka odprowadza podatek dochodowy za wspólników, tj. wypłata wspólnikom dywidendy opodatkowana jest zasadniczo zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 19% (PIT/CIT),
 - spółka jest płatnikiem podatku VAT

- **SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ – cd.**

- 1 rodzaj wspólnika:
- wspólnicy nie odpowiadają za zobowiązania spółki,
- wspólnicy są zobowiązani jedynie do świadczeń określonych w umowie spółki,
- spółka może mieć 1 lub więcej wspólników,
- istotne różnice, gdy spółka ma:
 - 2 lub więcej wspólników,
 - tylko 1 wspólnika (tzw. jednoosobowa sp. z o.o.),
 - jedynym wspólnikiem nie może być inna jednoosobowa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,

- **SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ – cd.**
 - wspólnicy mają udziały w spółce (w kapitale zakładowym),
 - Art. 154 [Wysokość kapitału; wartość udziału]
 - § 1. Kapitał zakładowy spółki powinien wynosić **co najmniej 5000 złotych.**
 - § 2. **Wartość nominalna udziału nie może być niższa niż 50 złotych.**
 - § 3. Udziały nie mogą być obejmowane poniżej ich wartości nominalnej. Jeżeli udział jest obejmowany po cenie wyższej od wartości nominalnej, nadwyżkę przelewa się do kapitału zapasowego.
 - Art. 152 [Kapitał zakładowy] Kapitał zakładowy spółki dzieli się na udziały o równej albo nierównej wartości nominalnej.
 - Art. 153 [Udziały] Umowa spółki stanowi, czy wspólnik może mieć tylko jeden, czy więcej udziałów. Jeżeli wspólnik może mieć więcej niż jeden udział, wówczas wszystkie udziały w kapitale zakładowym powinny być równe i są niepodzielne.

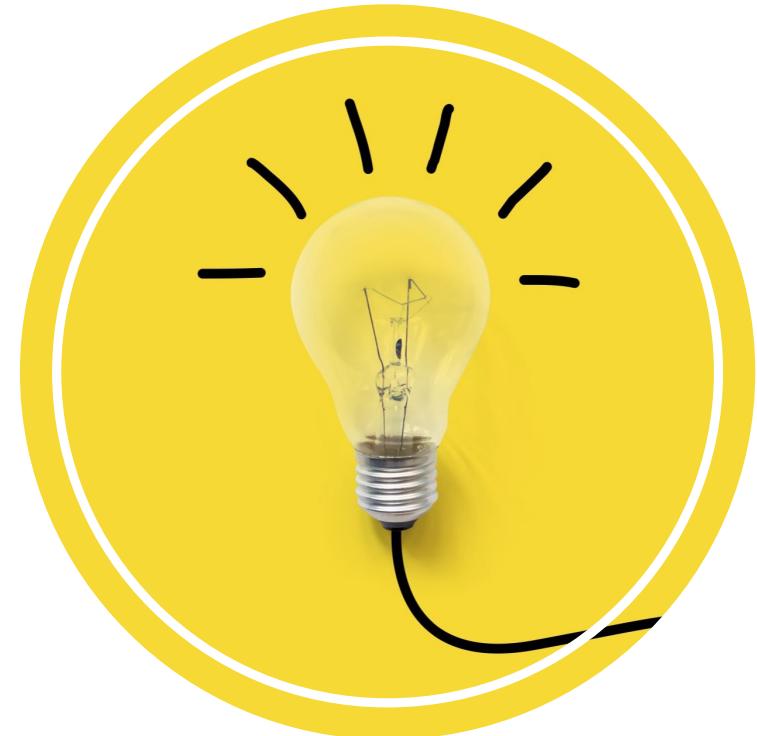

- **SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ – cd.**

- **art. 160 ksh [Firma]**
- § 1. Firma spółki może być obrana dowolnie; powinna jednak zawierać dodatkowe oznaczenie "spółka z ograniczoną odpowiedzialnością".
- § 2. Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu „spółka z o.o.” lub „sp. z o.o.”.

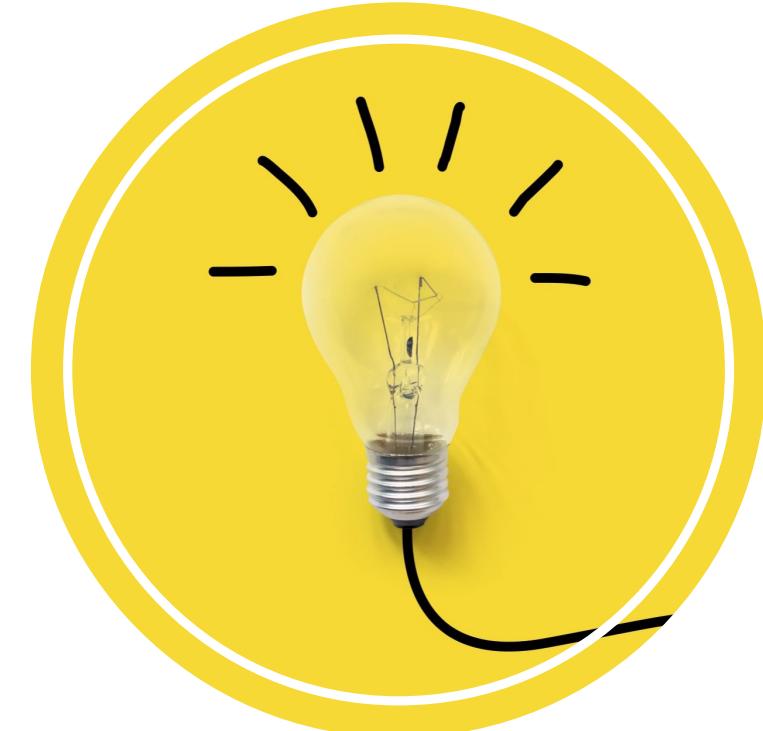

- **SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ – cd.**
 - Zarząd
 - Zgromadzenie Wspólników
 - Rada Nadzorcza (nie zawsze)

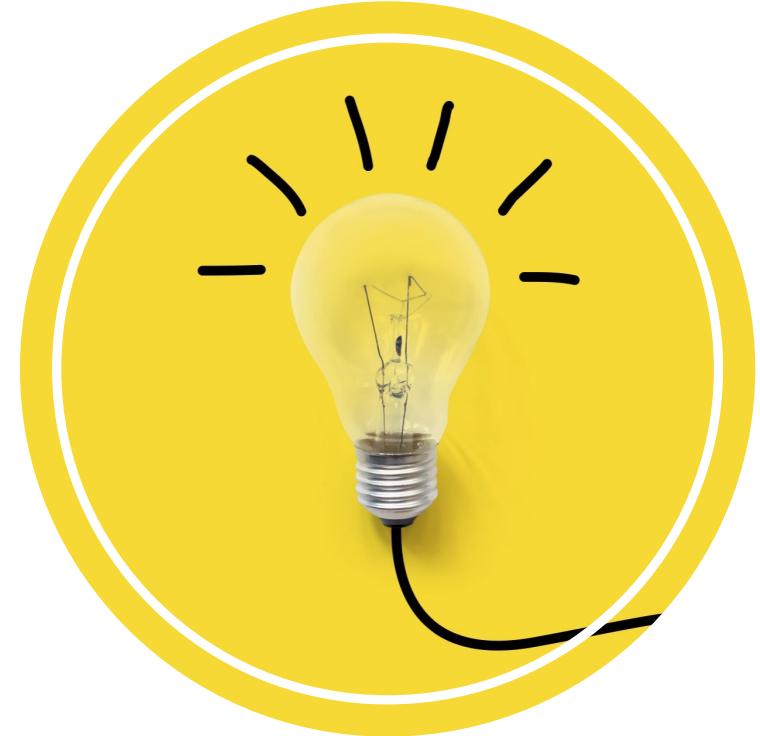

- **PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA**

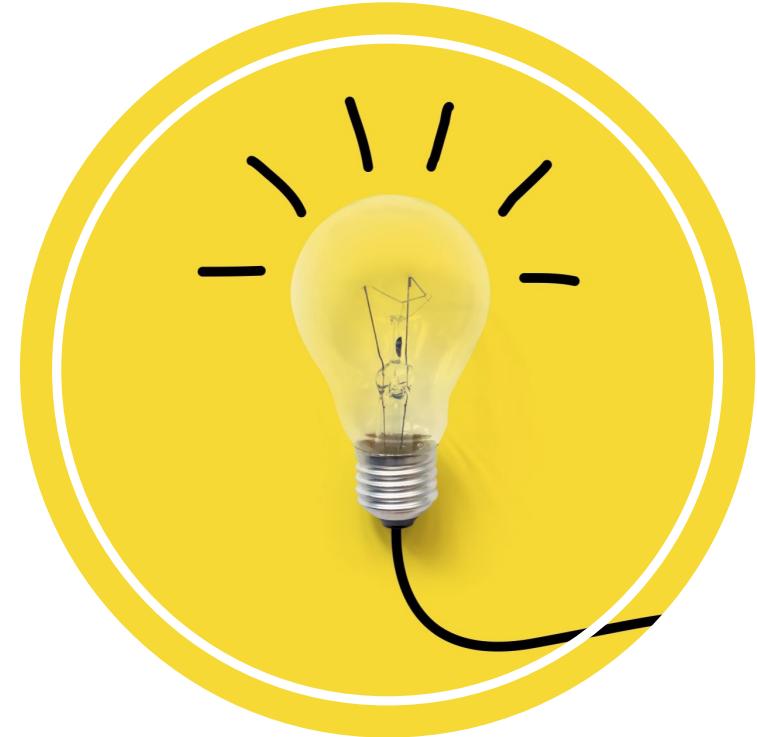
- wspólnicy (co najmniej 1 osoba/podmiot),
- umowa spółki (forma aktu notarialnego),
- spółkę rejestruje się w KRS,
- Krajowy Rejestr Sądowy (KRS) ->
 - <https://ekrs.ms.gov.pl/>
 - <https://prs.ms.gov.pl/>
- akta rejestrowe w Sądach Rejonowych, Wydział Gospodarczy – Krajowego Rejestru Sądowego,
- spółka ma osobowość prawną,
- spółka ma numer KRS, NIP, REGON,
- pracownicy, współpracownicy, zleceniodobiorcy,
- spółka jest płatnikiem składek (ZUS) za pracowników,
- wspólnicy spółki nie są płatnikami składek [brak składek ZUS]; wyjątek stanowią **jedynie** akcjonariusze prostej spółki akcyjnej wnoszący do spółki wkład, którego przedmiotem jest świadczenie pracy lub usług– w takim przypadku są oni płatnikami składek za siebie
- spółka jest płatnikiem podatku CIT,
- spółka jest płatnikiem podatku dochodowego PIT za pracowników,
- spółka odprowadza podatek dochodowy za wspólników, tj. wypłata wspólnikom dywidendy opodatkowana jest zasadniczo zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 19% (PIT/CIT),
- spółka jest płatnikiem podatku VAT

- **PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA – cd.**
 - 1 rodzaj wspólnika (akcjonariusz),
 - akcjonariusze nie odpowiadają za zobowiązania spółki,
 - akcjonariusze są zobowiązani jedynie do świadczeń określonych w umowie spółki,
 - spółka może mieć 1 lub więcej wspólników,
 - różnice, gdy spółka ma:
 - 2 lub więcej wspólników,
 - tylko 1 wspólnika (tzw. jednoosobowa spółka),
 - jedynym wspólnikiem nie może być jednoosobowa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,

- **PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA – cd.**
 - akcjonariusze mają akcje spółki,
 - Art. 300² ksh [Akcje]
 - § 1. Akcje są obejmowane w zamian za wkłady pieniężne lub nie pieniężne.
 - § 2. Wkładem nie pieniężnym na pokrycie akcji może być wszelki wkład mający wartość majątkową, w szczególności świadczenie pracy lub usług.
 - § 3. Akcje nie posiadają wartości nominalnej, nie stanowią części kapitału akcyjnego i są niepodzielne.
 - Art. 300³ ksh [Kapitał akcyjny]
 - § 1. W spółce tworzy się wyrażony w złotych kapitał akcyjny, na który przeznacza się wniesione wkłady pieniężne oraz nie pieniężne, z uwzględnieniem art. 14 § 1. Kapitał akcyjny powinien wynosić co najmniej 1 złoty.
 - § 2. Wysokość kapitału akcyjnego nie jest określana w umowie spółki. Do zmian wysokości kapitału akcyjnego nie stosuje się przepisów o zmianie umowy spółki.

- **PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA – cd.**
- Art. 300⁸ ksh [Firma spółki]
- § 1. Firma spółki może być obrana dowolnie; powinna jednak zawierać dodatkowe oznaczenie „prosta spółka akcyjna”.
- § 2. Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu „P.S.A.”.

- **PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA – cd.**

- Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy,
 - Zarząd,
 - Rada Dyrektorów (nie zawsze),
 - Rada Nadzorcza (nie zawsze).
-
- <https://www.norekwspolnicy.pl/blog/prosta-spolka-akcyjna-wady-i-zalety>
 - <https://mikroporady.pl/porady/prosta-spolka-akcyjna-czym-jest-kto-i-kiedy-moze-ja-zalozyc>
 - <https://www.doradzamy.to/artykuly/prosta-spolka-akcyjna-jakie-sa-jej-najwieksze-zalety>

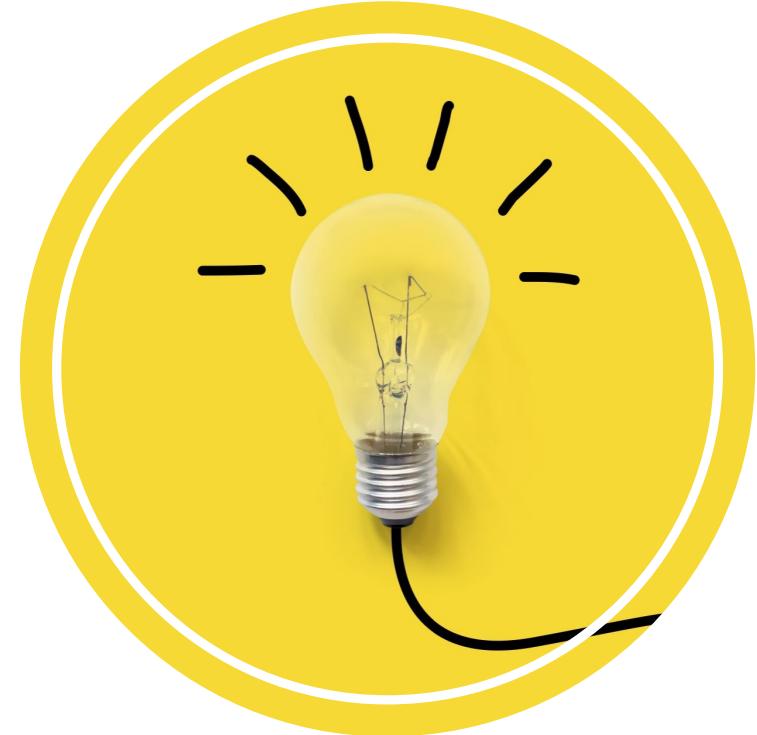

- **SPÓŁKA AKCYJNA**

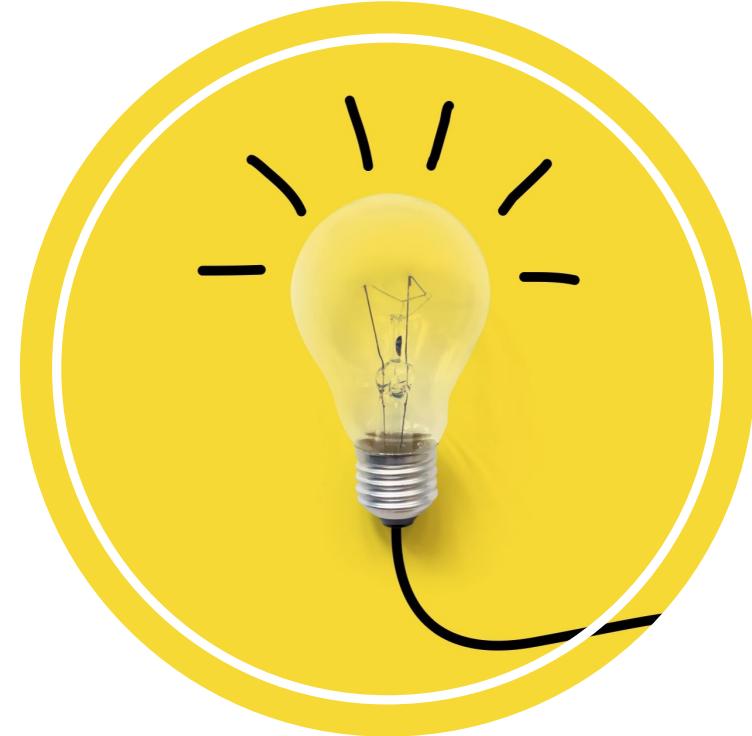
- wspólnicy (co najmniej 1 osoba/podmiot),
- statut spółki (forma aktu notarialnego),
- spółkę rejestruje się w KRS,
- Krajowy Rejestr Sądowy (KRS) ->
 - <https://ekrs.ms.gov.pl/>
 - <https://prs.ms.gov.pl/>
- akta rejestrowe w Sądach Rejonowych, Wydział Gospodarczy – Krajowego Rejestru Sądowego,
- spółka ma osobowość prawną,
- spółka ma numer KRS, NIP, REGON,
- pracownicy, współpracownicy, zleceniodobiorcy,
- spółka jest płatnikiem składek (ZUS) za pracowników,
- wspólnicy spółki nie są płatnikami składek [brak składek ZUS];
- spółka jest płatnikiem podatku CIT,
- spółka jest płatnikiem podatku dochodowego PIT za pracowników,
- spółka odprowadza podatek dochodowy za wspólników, tj. wypłata wspólnikom dywidendy opodatkowana jest zasadniczo zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 19% (PIT/CIT),
- spółka jest płatnikiem podatku VAT

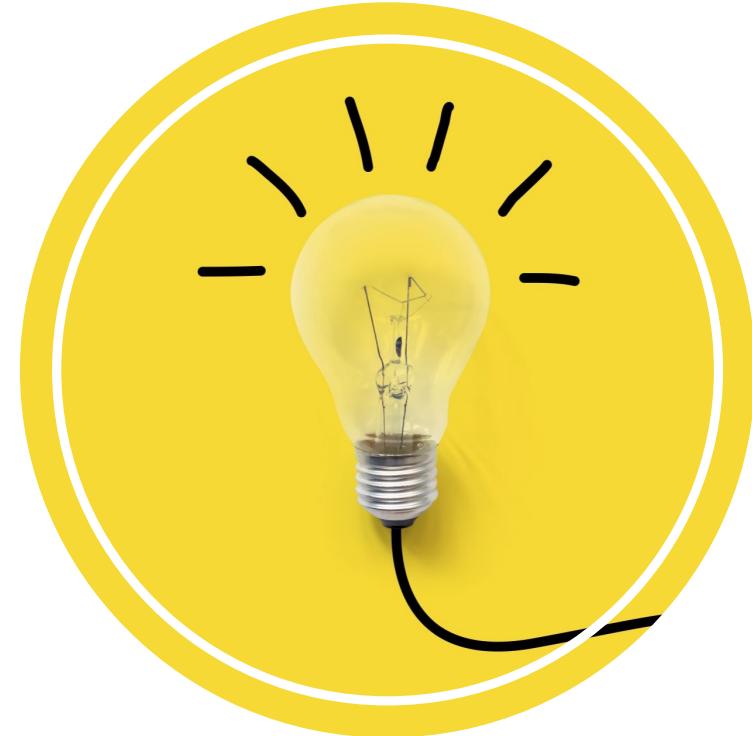
- **SPÓŁKA AKCYJNA – cd.**
 - 1 rodzaj wspólnika (akcjonariusz),
 - akcjonariusze nie odpowiadają za zobowiązania spółki,
 - akcjonariusze są zobowiązani jedynie do świadczeń określonych w umowie spółki,
 - spółka może mieć 1 lub więcej wspólników,
 - różnice, gdy spółka ma:
 - 2 lub więcej wspólników,
 - tylko 1 wspólnika (tzw. jednoosobowa spółka),
 - jedynym wspólnikiem nie może być jednoosobowa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,

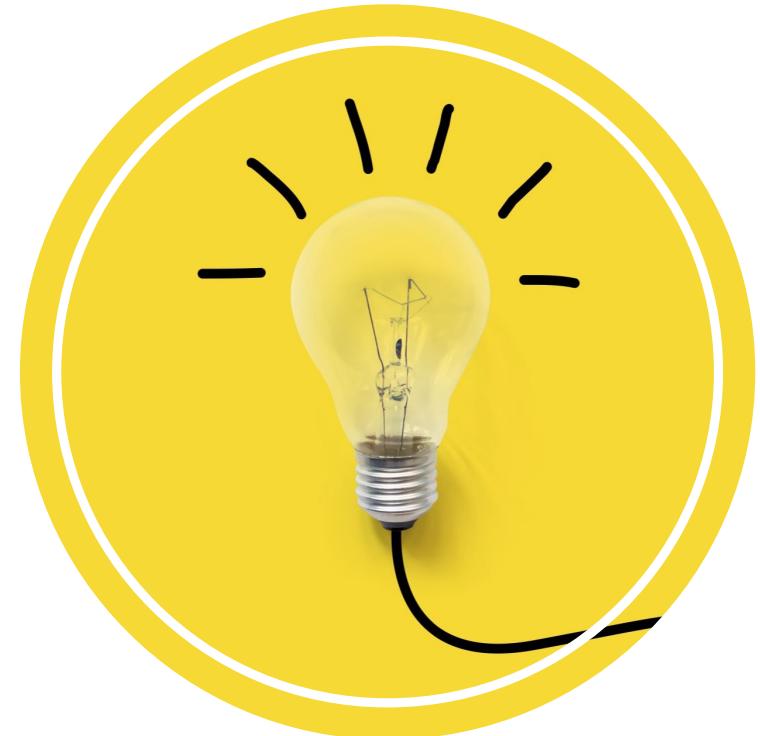
- **SPÓŁKA AKCYJNA – cd.**
 - akcjonariusze mają akcje spółki,
 - Art. 302 ksh [Akcje] Kapitał zakładowy spółki akcyjnej dzieli się na akcje o równej wartości nominalnej.
 - Art. 308 ksh [Wysokość kapitału; akcje]
 - § 1. Kapitał zakładowy spółki powinien wynosić co najmniej 100 000 złotych.
 - § 2. Wartość nominalna akcji nie może być niższa niż 1 grosz.
 - Art. 309 [Zasady objęcia akcji]
 - § 1. Akcje nie mogą być obejmowane poniżej ich wartości nominalnej.
 - § 2. Jeżeli akcje są obejmowane po cenie wyższej od wartości nominalnej, nadwyżka powinna być uiszczena w całości przed zarejestrowaniem spółki.
 - § 3. Akcje obejmowane za wkłady nie pieniężne powinny być pokryte w całości nie później niż przed upływem roku po zarejestrowaniu spółki. Akcje obejmowane za wkłady pieniężne powinny być opłacone przed zarejestrowaniem spółki co najmniej w jednej czwartej ich wartości nominalnej.

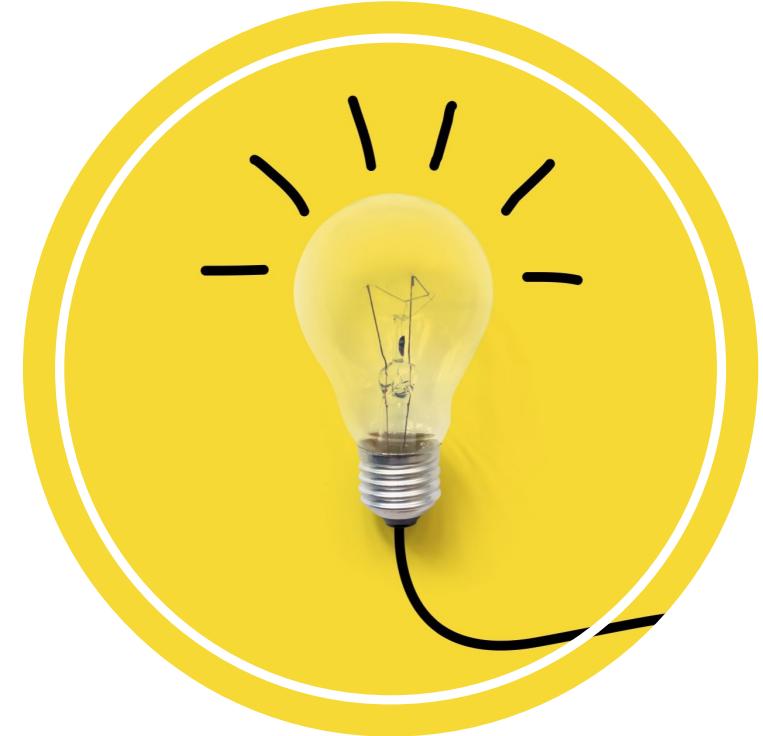
- **SPÓŁKA AKCYJNA – cd.**
 - Art. 305 ksh [Firma]
 - § 1. Firma spółki może być obrana dowolnie; powinna zawierać dodatkowe oznaczenie "spółka akcyjna".
 - § 2. Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu „S.A.”.

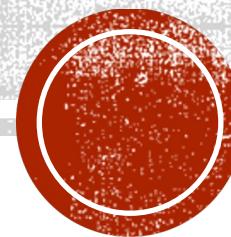
- **SPÓŁKA AKCYJNA – cd.**
 - Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy,
 - Zarząd,
 - Rada Nadzorcza (nie zawsze).

- **CHWILA POWSTANIA SPÓŁEK**
- **Spółki handlowe powstają z chwilą wpisu do rejestru KRS**
- **Art. 161 [Spółka z o.o. w organizacji]**
- **§ 1. Z chwilą zawarcia umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powstaje spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji.**

WŁADAD DO SPÓŁKI

■ WKŁADY

- **Zakres wkładów do spółek osobowych**
- Ustawodawca dopuszcza bardzo szeroki zakres możliwych wkładów wnoszonych do spółki jawnej. Wkład wspólnika może mieć charakter pieniężny lub niepieniężny, przy czym w przypadku zawarcia lub zmiany umowy spółki przy wykorzystaniu wzorca umowy wkład wspólnika może być wyłącznie pieniężny. W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego wspólnik wnoszący taki wkład jest odpowiedzialny za wady fizyczne i prawne wkładu. Tytułem przykładu można wskazać, że wniesienie wkładu do spółki może polegać na: przeniesieniu do spółki własności rzeczy ruchomej lub nieruchomości, przeniesieniu na rzecz spółki wierzytelności, przeniesieniu prawa do przedsiębiorstwa, przeniesieniu już istniejącego ograniczonego prawa rzeczowego, ustanowieniu na rzecz spółki ograniczonego prawa rzeczowego (np. użytkowania rzeczy), użyczeniu rzeczy, wniesieniu rzeczy do używania, ustanowieniu na rzecz spółki prawa korzystania z rzeczy, przeniesieniu prawa własności przemysłowej, tj. np. patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa ochronnego na znak towarowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego, udzieleniu licencji uprawniającej do korzystania z utworu, przeniesieniu praw autorskich do utworu, praw pokrewnych, świadczeniu na rzecz spółki przez wspólnika pracy lub usług, przekazaniu spółce know-how.
- wkład komandytariusza – ograniczenia:
- art. 107 § 2 ksh: Zobowiązanie do wykonania pracy lub świadczenia usług na rzecz spółki oraz wynagrodzenie za usługi świadczone przy powstaniu spółki nie mogą stanowić wkładu komandytariusza do spółki, chyba że wartość innych jego wkładów do spółki nie jest niższa od wysokości sumy komandytowej.

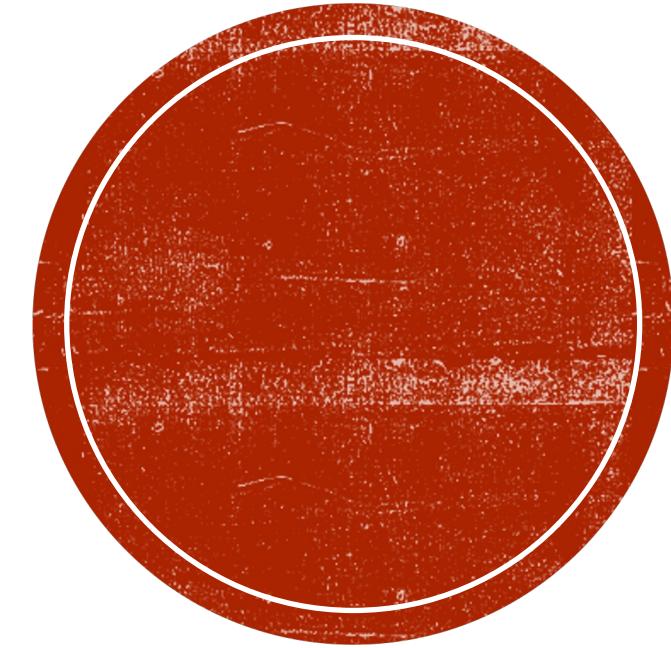

■ WKŁADY

- podstawowym obowiązkiem udziałowców i akcjonariuszy jest pokrycie swoich udziałów/akcji w postaci wkładów. W przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością takie pokrycie musi być dokonane jeszcze przed zarejestrowaniem spółki (art. 163 pkt. 2 KSH), natomiast w przypadku spółki akcyjnej całościowe pokrycie kapitału zakładowego może być dokonane już po zarejestrowaniu (patrz m.in. art. 309 KSH),
- Wkłady wspólników do spółki mogą mieć dwojaką postać:
- **WKŁAD PIENIĘŻNY**
- Z jednej strony najprostszą postacią wkładu jest wkład pieniężny, czyli określona suma pieniężna wpłacona do majątku spółki. Wkład pieniężny może być dokonany zarówno za pomocą tradycyjnego pieniądza, jak i za pomocą pieniądza elektronicznego (przelewem bankowym na konto spółki).
- **WKŁAD NIEPIENIĘŻNY**
- Drugim rodzajem wkładu jest wkład niepieniężny, czyli przedmiot majątkowy o niepieniężnym charakterze. W tym przypadku pole możliwości co do przedmiotu wkładu jest szerokie, zwłaszcza, że przepisy prawa nie określają wyraźnie czym dokładnie miałby być wkład niepieniężny. Z przepisów, które odnoszą się do przedmiotu aportu zaliczyć należy art. 14 Kodeksu spółek handlowych. Zgodnie z tym przepisem przedmiotem wkładu do spółki kapitałowej nie może być prawo niezbywalne lub świadczenie pracy bądź usług (par. 1).

**ODPOWIEDZIALNOŚĆ
ZA ZOBOWIĄZANIA**

- **JEDNOOSOBOWA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA**
 - za zobowiązania firmy odpowiada przedsiębiorca
- **SPÓŁKA CYWILNA**
 - za zobowiązania spółki cywilnej wspólnicy odpowiedzialni są **solidarnie**

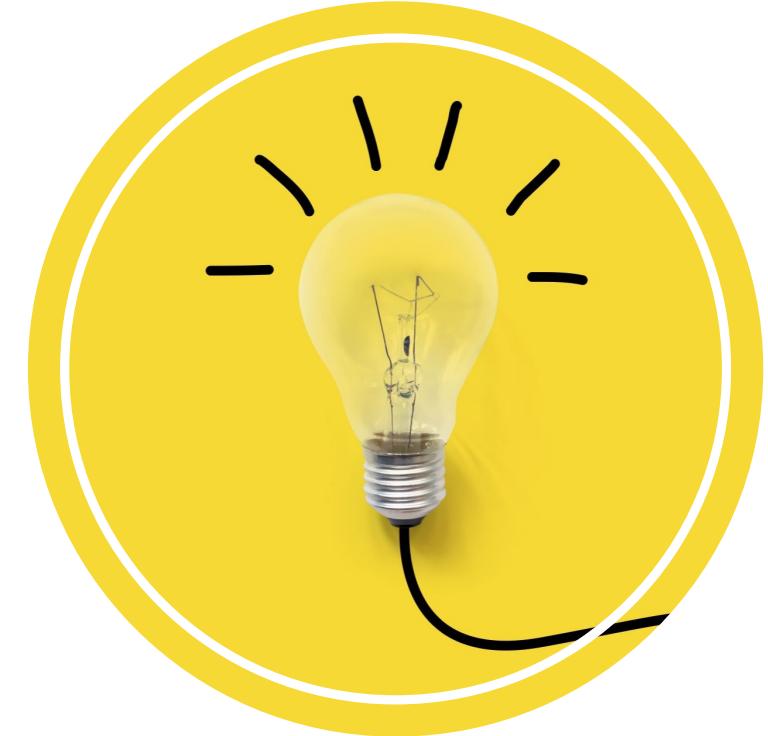
- **Zasady odpowiedzialności**
- **Zasadnicza różnica** między konstrukcją **osoby prawnej** (dla której charakterystyczny jest **brak odpowiedzialności członków i założycieli osoby prawnej za jej zobowiązania**) i jednostki organizacyjnej, o której mowa w komentowanym przepisie, polega na tym, że w przypadku tej ostatniej, mimo jej samodzielnej podmiotowości prawnej, **za zobowiązania jednostki organizacyjnej subsydiarną odpowiedzialność ponoszą także jej członkowie** (art. 33¹ § 2 KC). Odpowiedzialność ta jest **subsydiarna** w tym sensie, że powstaje wówczas, gdy sama jednostka organizacyjna stała się niewypłacalna.
- Komentowany przepis kształtuje **odpowiedzialność subsydiarną członków jednostek organizacyjnych** z art. 33¹ KC jako zasadę ogólną, od której istnieć mogą wyjątki przewidziane w "przepisach odrębnych".
- Potencjalnie wyjątki te mogą przyjmować zróżnicowaną postać – wyłączenia jakiekolwiek (nawet subsydiarnej) odpowiedzialności członków jednostki organizacyjnej wyposażonej w zdolność prawną za jej zobowiązania albo ustanowienia równoległej (niesubsydiarnej) ich odpowiedzialności. Przepisy szczególne mogą też, oczywiście, kształtować odpowiedzialność subsydiarną, o której mowa w art. 33¹ § 2 KC dookreślając szczegółowo jej zasady. Modelowy jest w tym zakresie przykład uregulowania osobowych spółek handlowych.
- Przepisy KSH precyzują, że **wierzyciele spółki mogą prowadzić egzekucję z majątku wspólnika w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna** (art. 31 § 1 KSH), przesądzając jednocześnie, że reguła ta nie jest przeszkodą do wniesienia powództwa przeciwko wspólnikowi, zanim egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna (art. 31 § 2 KSH). Przepisy KSH wzbogacają też ogólną zasadę wyrażoną w komentowanym przepisie o regułę, zgodnie z którą **subsydiarna odpowiedzialność wspólników jest jednocześnie odpowiedzialnością solidarną** – **wspólnik odpowiada zatem za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem, solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz z samą spółką** (art. 22 § 2 KSH).
- Omówione właśnie reguły odpowiedzialności znajdują **zastosowanie do wspólników spółki jawnej**, a odpowiednio – także do **partnerów spółki partnerskiej** (art. 89 w zw. z art. 95 KSH) **komplementariuszy spółki komandytowej** (art. 103 KSH) i **komplementariuszy spółki komandytowo-akcyjnej** (art. 126 § 1 pkt 1 KSH), a **w ograniczonym (do wysokości sumy komandytowej) zakresie także do komendantariuszy spółki komandytowej** (art. 103 w zw. z art. 111 KSH).

SPÓŁKI OSOBOWE

**Art. 33¹ kodeksu cywilnego
[jednostki organizacyjne,
Odpowiedzialność subsydiarna za
zobowiązania jednostki]**

**§ 1. Do jednostek organizacyjnych niebędących
osobami prawnymi, którym ustanawia przypisuje
zdolność prawną, stosuje się
odpowiednio przepisy o osobach prawnych.**

**§ 2. Jeżeli przepis odrębny nie stanowi inaczej, za
zobowiązania jednostki, o której mowa w § 1,
odpowiedzialność subsydiarną ponoszą jej
członkowie; odpowiedzialność ta powstaje z
chwilą, gdy jednostka organizacyjna stała
się niewypłacalna.**

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZOBOWIĄZANIA

- **Spółka Jawna**
- **Charakterystyka**
- **Subsydiarna odpowiedzialność wspólników**
- **Odpowiedzialność wspólników przed wpisem spółki do rejestru**
- **Spółka Partnerska**
- **Charakterystyka**
- **Odpowiedzialność Partnerów za zobowiązania spółki**
- **Spółka Komandytowa**
- **Charakterystyka**
- **Odpowiedzialność Komplementariusza**
- **Odpowiedzialność Komandytariusza**
- **Spółka Komandytowo-Akcyjna**
- **Charakterystyka**
- **Odpowiedzialność Komandytariusza**
- **Odpowiedzialność Akcjonariusza**

- **Spółki kaptalowe**

- **Spółka Jawna - odpowiedzialność**
- **1. Osobista - wspólnik odpowiada swoim majątkiem.**
- **2. Nieograniczona - wspólnik odpowiada całym swoim majątkiem teraźniejszym i przyszłym bez ograniczeń.**
- **3. Solidarna - wierzyciel może dochodzić roszczeń przeciwko jednemu dowolnie przez siebie wybranemu, kilku lub wszystkim dłużnikom, bez potrzeby zachowania kolejności w której się zobowiązały, a także w dowolnych częściach. Natomiast wspólnicy, którzy spełnili roszczenie mogą dochodzić zwrotu spełnionego świadczenia od wspólników, którzy w ogóle nie spełnili roszczenia bądź spełnili w mniejszej części.**
- **4. Subsydiarna - wierzyciel może wnieść powództwo przeciwko dowolnemu wspólnikowi lub spółce w dowolnej kolejności. Jednak egzekucję z majątku wspólnika może prowadzić dopiero, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna (odpowiedzialność wspólników jest subsydiarna w zakresie egzekucji).**

- **Spółka Partnerska - odpowiedzialność**
- **1. Wszyscy partnerzy solidarnie odpowiadają za zaciągnięte przez spółkę zobowiązania, które wiążą się z jej zwykłym funkcjonowaniem (np. spłata kredytów, zobowiązania podatkowe).**
- **2. Partnerzy w spółce partnerskiej nie ponoszą odpowiedzialności za szkody, które są spowodowane działaniem innych wspólników. Przepisy kodeksu spółek handlowych ograniczają odpowiedzialność partnera za zobowiązania spółki, które powstały w wyniku „błędu w sztuce” popełnionego przez innego partnera w związku z wykonywaniem wolnego zawodu w spółce. Przyjmuje się, że przy wspólnych projektach za szkodę odpowiada ten partner, który popełnił błąd.**

- **Spółka Komandytowa - odpowiedzialność**
- **W spółce komandytowej funkcjonują dwie kategorie wspólników – komplementariusze i komandytariusze.**
- **1. Komplementariusz jest wspólnikiem aktywnym, który co do zasady prowadzi sprawy spółki i reprezentuje ją na zewnątrz. Odpowiada za zobowiązania spółki całym swoim majątkiem.** Odpowiedzialność komplementariusza jest jednak subsydiarna, co oznacza, że wierzyciel może prowadzić egzekucję z jego majątku, **dopiero gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna.**
- **2. Komandytariusz jest wspólnikiem pasywnym, który w zasadzie nie prowadzi spraw spółki i nie reprezentuje jej. Odpowiada za zobowiązania tylko do określonej w umowie spółki kwoty tzw. sumy komandytowej. Jeżeli natomiast komandytariusz wniesie do spółki wkład o wartości co najmniej równej sumie komandytowej, wówczas wolny jest od osobistej odpowiedzialności.**

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZOBOWIĄZANIA

- **Spółka Komandytowo - Akcyjna - odpowiedzialność**
- **W spółce komandytowej funkcjonują dwie kategorie wspólników – komplementariusze i akcjonariusze.**
Odpowiedzialność komplementariusza kształtuje się tak samo jak w spółce komandytowej, natomiast akcjonariusz jest wspólnikiem pasywnym (podobnie jak komandytariusz w spółce komandytowej), który nie prowadzi spraw spółki i może ją reprezentować jedynie jako pełnomocnik. Co do zasady, nie odpowiada wobec osób trzecich za zobowiązania spółki, może jednak odpowiadać za skutki dokonanej przez siebie w imieniu spółki czynności prawnej jedynie w przypadku gdy:
 - **1. dokona tej czynności nie ujawniając swojego pełnomocnictwa,**
 - **2. będzie reprezentował spółkę, nie mając do tego umocowania lub przekraczając zakres tego umocowania,**
 - **3. w firmie spółki komandytowo-akcyjnej zamieszczone zostanie nazwisko albo firma (nazwa) akcjonariusza.**
-

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZOBOWIĄZANIA

- **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - odpowiedzialność**
-
- **1. Wspólnicy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie odpowiadają za zobowiązania spółki wobec wierzyicieli; odpowiada za nie sama spółka swoim majątkiem utworzonym z wkładów wspólników.**
- **2. Ponadto za zobowiązania spółki mogą odpowiadać także członkowie jej zarządu subsydiarnie, w przypadku bezskuteczności egzekucji z majątku spółki, jeśli nie zgłosili w porę wniosku o upadłość spółki.**

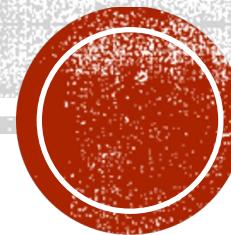
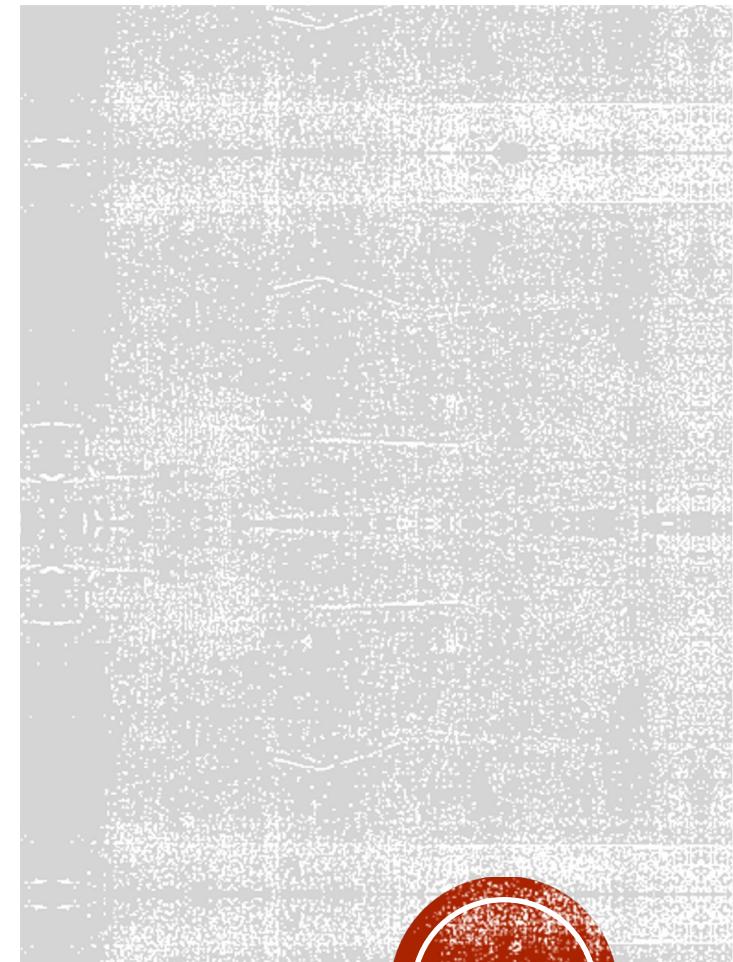
- **Spółka akcyjna - odpowiedzialność**
-
- **1. Co do zasady, akcjonariusze nie odpowiadają za zobowiązania spółki, odpowiada za nie jedynie spółka własnym majątkiem. Wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, w której spółka zaciągnęła zobowiązanie w okresie między jej zawiązaniem a rejestracją.**
- **2. Członkowie zarządu spółki, także co do zasady nie odpowiadają za zobowiązania spółki, z nielicznymi wyjątkami przewidzianymi w przepisach szczególnych, min. w sytuacji, kiedy ich działania były sprzeczne z prawem lub statutem spółki, a w wyniku tych działań spółka dozna szkody.**

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZOBOWIĄZANIA

- **Fundacja – odpowiedzialność**
 - - Jedynym organem, który fundacja musi posiadać, jest zarząd. Członkowie zarządu nie odpowiadają za zobowiązania fundacji własnym majątkiem, ich odpowiedzialność ogranicza się do odpowiedzialności deliktowej na gruncie art. 415 KC.

FORMY OPODATKOWANIA

■ Formy opodatkowania

- **Podatek dochodowy od osób fizycznych (PDOF/PIT):**
 - opodatkowanie na zasadach ogólnych (w wysokości 12% lub 32% - skala podatkowa),
 - podatek liniowy (19%)
- **Ryczałtowe forma opodatkowania** (w formie ryczałtu ewidencjonowanego, w formie karty podatkowej) – nie każdemu przysługuje
- **Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) - dotyczy m.in. spółek:**
 - Spółka komandytowa,
 - spółka komandytowo-akcyjna,
 - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - prosta spółka akcyjna,
 - spółka akcyjna.

- **Formy opodatkowania**

- **A. Podatek dochodowy od osób fizycznych (PDOF/PIT):**

- **1) ryczałtowe formy opodatkowania**

- (w formie ryczałtu ewidencjonowanego, w formie karty podatkowej) – nie każdemu przysługuje

- **2) opodatkowanie na zasadach ogólnych**

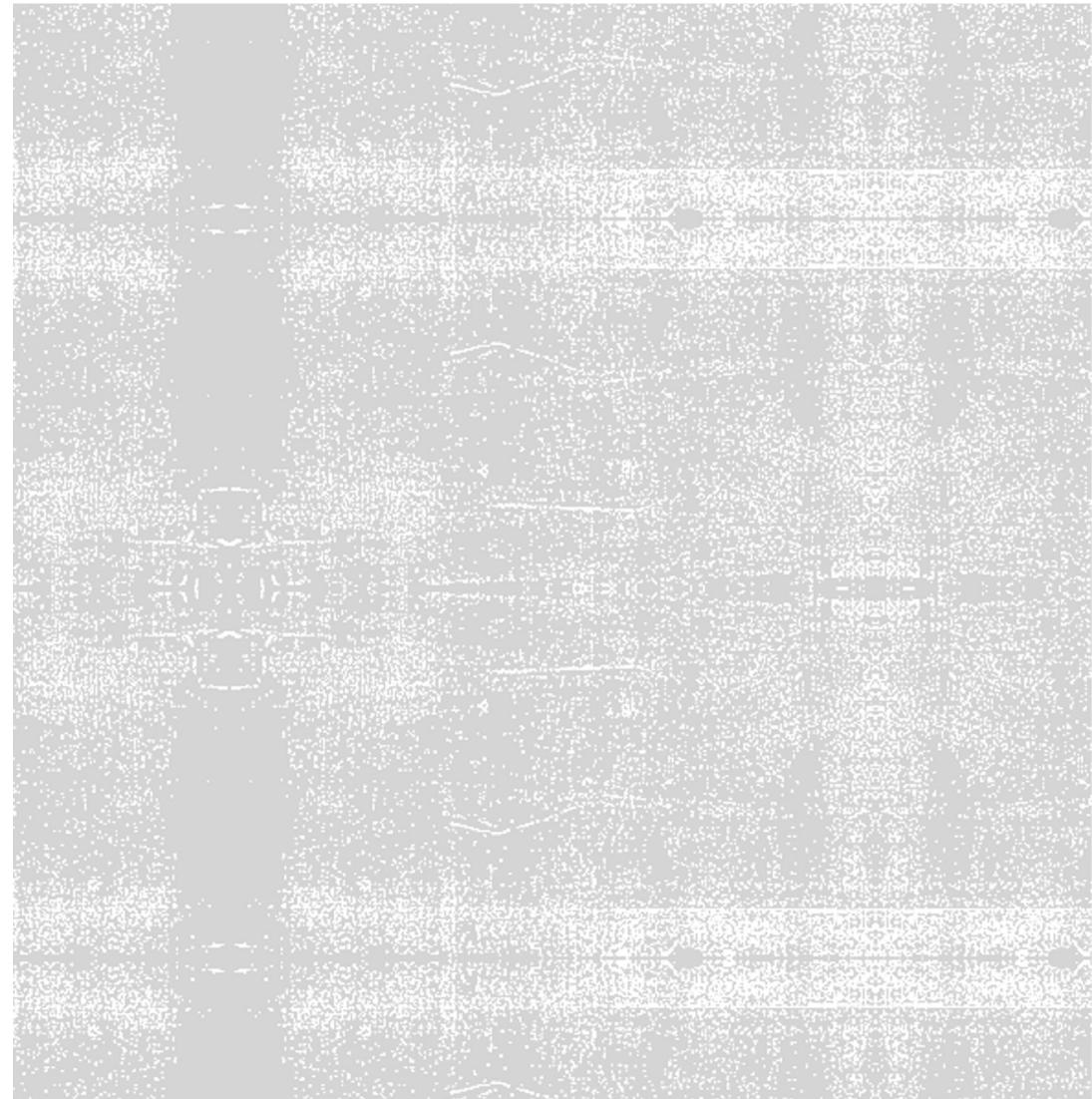
- **w wysokości 12% lub 32% (tzw. skala podatkowa)**
- kwotę podatku możesz obniżyć o inne dostępne dla ciebie ulgi i odliczenia,
- można odliczyć od podstawy opodatkowania zapłacone składki na ubezpieczenia ZUS,
- zaliczki na podatek dochodowy,
- możliwy status tzw. małego podatnika (możliwe rozliczenie VAT i PIT kwartalnie, dostępna kasowa metoda rozliczenia VAT. - tj. płacenie VAT-u po uzyskaniu zapłaty od kontrahenta, możliwa jednorazowa amortyzacja niektórych środków trwałych, itp.),
- deklaracja roczna PIT- 36.

Skala podatkowa na 2022 roku [Polski Ład] - z mocą wsteczną od 1 stycznia, zmiana na 1 lipca br.		
PODSTAWA OBLCZENIA PODATKU W ZŁOTYCH		W 2022 ROKU PODATEK WYNOSI
PONAD	DO	
	120'000 zł	12%
120'000 zł	10.800 zł plus 32% nadwyżki ponad 120'000 zł	minus kwota zmniejszająca podatek

Formy opodatkowania

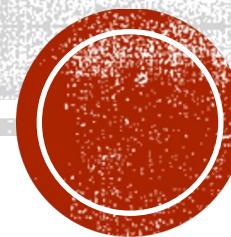
3) podatek liniowy

- **w wysokości 19 %** (dotyczy dochodów ze wszystkich źródeł),
- jednolita stawka podatkowa niezależnie od łącznego dochodu (brak tzw. skali podatkowej, podwyższającej podatek do 32%),
- pewne ograniczenia dot. odliczeń,
- można odliczyć od podstawy opodatkowania zapłacone składki na ubezpieczenia ZUS,
- brak możliwość opodatkowania się wspólnie z małżonkiem, brak większości ulg podatkowych, czy preferencyjnego rozliczenia przewidzianego dla osób samotnie wychowujących dzieci,
- zaliczki na podatek dochodowy,
- możliwy status tzw. małego podatnika (możliwe rozliczenie VAT i PIT kwartalnie, dostępna kasowa metoda rozliczenia VAT. - tj. płacenie VAT-u po uzyskaniu zapłaty od kontrahenta, możliwa jednorazowa amortyzacja niektórych środków trwałych, itp.),
- deklaracja roczna PIT- 36L.

Aktualne odliczenia od dochodu / podatku skadek ZUS

RODZAJ SKŁADKI	ODLICZENIE OD DOCHODU	ODLICZENIE OD PODATKU
Zdrowotna	nie	nie
Emerytalna	tak	nie
Rentowa	tak	nie
Wypadkowa	tak	nie
Chorobowa	tak	nie

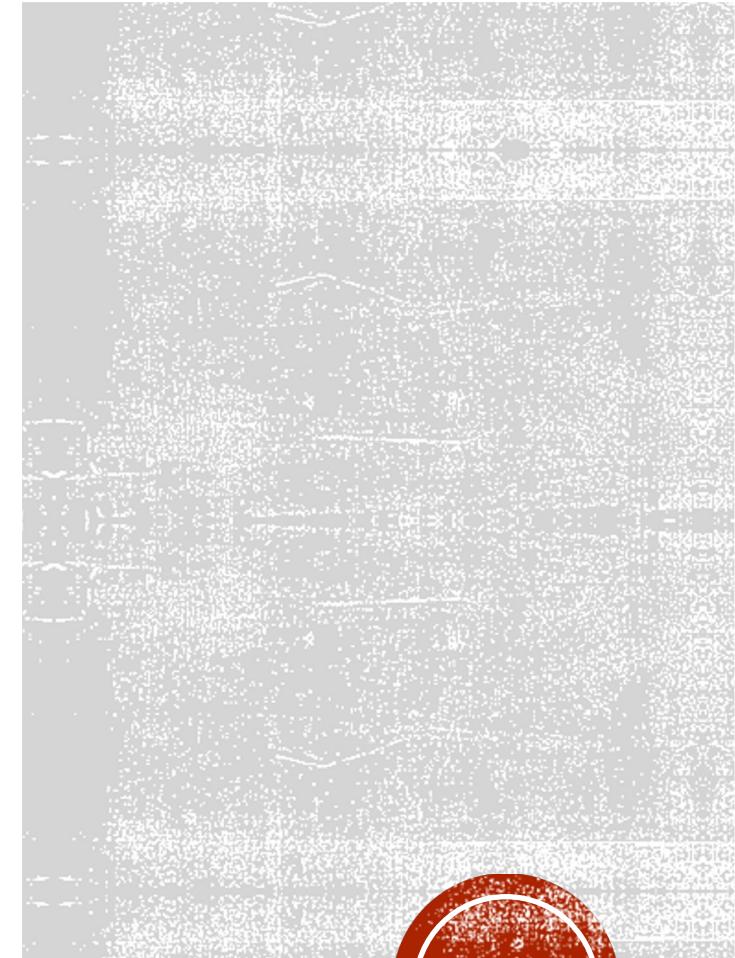
Składka zdrowotna 2022 - zmiany dla przedsiębiorców

Wraz z 2022 rokiem zmieniły się zasady ustalania wysokości składki zdrowotnej. Nie jest już ona stała w każdym miesiącu, jak miało to miejsce do końca 2021 roku. Od 1 lipca 2022 wysokość składki zdrowotnej uzależniona jest w szczególności od formy prowadzenia działalności gospodarczej.

Składka zdrowotna a forma opodatkowania

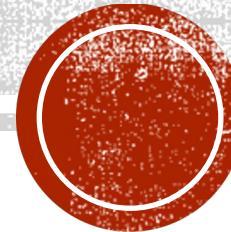
Od 1 stycznia 2022 r. składka na ubezpieczenie społeczne różni się w zależności od formy opodatkowania. Wynosi:

- **przy skali podatkowej** – 9 proc. dochodu;
- **przy podatku liniowym** – 4,9 proc. dochodu;
- **przy ryczałcie** – w zależności od wysokości przychodów, 60 proc., 100 proc. lub 180 proc. przeciętnego wynagrodzenia według GUS (w 2022 r. odpowiedni 335,94 zł, 559,89 zł i 1007,81 zł miesięcznie).
- **przy karcie podatkowej** - 9% minimalnego wynagrodzenia za pracę (w 2022 r.: 270,90 zł miesięcznie).

Polski Ład w pierwotnym brzmieniu nie przewidywał możliwości odliczenia żadnej części składki zdrowotnej. Zmieniło się to wraz z 1 lipca 2022 r. i wejściem w życie Polskiego Ładu 2.0. Liniowcy mogą obecnie odliczyć składkę zdrowotną od dochodu (do limitu 8,7 tys. zł rocznie), ryczałtowy mogą odliczyć 50 proc. zapłaconych składek zdrowotnych od przychodu, a podatnicy na karcie – 19 proc. składki odliczyć od podatku.

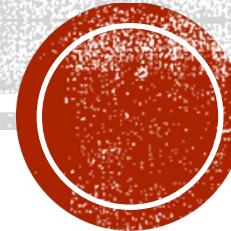
Nie wprowadzono natomiast żadnej możliwości odliczenia składek w przypadku przedsiębiorców na skali podatkowej, którzy skorzystają z innego elementu reformy, czyli obniżenia podstawowej stawki PIT z 17 proc. do 12 proc.

Odliczanie składki zdrowotnej od 2022 roku

FORMA OPODATKOWANIA	ROCZNY LIMIT ODLICZENIA
Podatek liniowy	8700 zł zapłaconych składek zdrowotnych jako pomniejszenie dochodu do opodatkowania
Ryczałt ewidencjonowany	50% zapłaconych składek zdrowotnych jako pomniejszenie przychodu
Karta podatkowa	19% zapłaconej składki zdrowotnej jako pomniejszenie podatku

Wysokość składki zdrowotnej jest więc ustalana inaczej zależności od formy opodatkowania. Do tego przy ryczałcie można ją częściowo odliczyć, a przy skali podatkowej – nie można.

FORMY OPODATKOWANIA

- **II. Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) - dotyczy m.in. spółek:**
 - Spółka komandytowa,
 - spółka komandytowo-akcyjna,
 - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - prosta spółka akcyjna,
 - spółka akcyjna.

- **Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz spółki cywilne**
 - Zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej przez osobę fizyczną
 - Śmierć osoby fizycznej
 - Upadłość osoby fizycznej
 - Rozwiązanie spółki cywilnej
 -
 - **Spółka Jawna**
 - Rozwiązanie spółki
 - Wystąpienie wspólnika ze spółki
 - Likwidacja spółki
- **Spółka Partnerska**
 - Rozwiązanie spółki
 - Wystąpienie wspólnika ze spółki
 - Utrata przez Partnera uprawnień do wykonywania zawodu

- **Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz spółki cywilne**
- **1. Zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej przez osobę fizyczną**
 - Zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej nie stoi na przeszkodzie windykacji należności, stosowną informację należy jednak zawierteć w pozwie.
 - Sędziem właściwym do prowadzenia takich spraw będzie wydział gospodarczy sądu cywilnego, jednak jeśli którakolwiek ze stron przestała być przedsiębiorcą jeszcze przed wniesieniem pozwu, sprawa przestaje być sprawą gospodarczą (tak: Sąd Najwyższy sygn. akt III CZP 102/08)
- **2. Śmierć osoby fizycznej**
 - W przypadku śmierci osoby fizycznej, wszelkie prawa, i obowiązki (zobowiązania) przechodzą w drodze dziedziczenia na spadkobierców zmarłego (art. 922 § 1 KC).
 - W celu skutecznej windykacji należności, należy w pierwszej kolejności ustalić krąg spadkobierców zmarłego oraz skierować wniosek do Sądu o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie art. 1025 KC

-
-

- **Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz spółki cywilne**
- **3. Upadłość osoby fizycznej**
- - Jeśli osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą ogłosi upadłość, traci ona kontrolę nad przedsiębiorstwem, komornik zajmuje całość majątku przedsiębiorcy, a syndyk sprzedaje wspomniany majątek i wszczyna egzekucję wobec wszystkich dłużników przedsiębiorcy. Z uzyskanych w ten sposób środków, syndyk spłaca wierzycieli. Kolejność zaspokajania wierzycieli reguluje ustała Prawo Upadłościowe w przepisach art. 342 i następne.

- **Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz spółki cywilne**
- **4. Rozwiążanie spółki cywilnej**
- - jest to ustanie stosunku prawnego spółki na skutek określonych przyczyn np. pozostania w spółce tylko jednego wspólnika, wyroku sądu albo zdarzeń określonych już w umowie spółki.
- - Za zobowiązania związane z prowadzeniem spółki dotychczasowi wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie (art. 864 KC). Wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych. Aż do zupełnego zaspokojenia wierzyciela wszyscy dłużnicy solidarni pozostają zobowiązani (art. 366 KC).
- -Solidarność dłużników nie powoduje jednak konieczności pozwania wszystkich wspólników. O tym, czy pozwać jednego, kilku czy wszystkich wspólników decyduje wierzyciel.
-
-

- **Spółka komandytowa**
- **1. Rozwiążanie spółki**
- - rozwiązanie spółki komandytowej regulują przepisy art. 58 KSH
- (dotyczy spółki jawnej, ale stosuje się odpowiednio do spółki komandytowej)
- - przyczynami rozwiązania spółki komandytowej mogą być: przyczyny opisane w umowie spółki, jednomyślna uchwała wspólników, ogłoszenie upadłości spółki, śmierć wspólnika lub ogłoszenie jego upadłości, wypowiedzenie umowy spółki przez wspólnika lub przez wierzyciela wspólnika lub prawomocne orzeczenie sądu.
- **2. Likwidacja spółki**
- - zadaniem likwidatorów jest zakończenie bieżących interesów spółki, ściągnięcie wszystkich wierzytelności (rozumie się przez to także ich dochodzenie sądowe), wypełnienie pozostałych zobowiązań oraz upłynnienie majątku spółki (przede wszystkim poprzez jej sprzedaż).

PODSTAWOWE INSTYTUCJE PRAWA CYWILNEGO I HANDLOWEGO

ZAPRZESTANIE DZIAŁALNOŚCI A ZOBOWIĄZANIA

- **Spółka komandytowa**
- **1. Rozwiążanie spółki**
- - rozwiązanie spółki komandytowej regulują przepisy art. 58 KSH
- (dotyczy spółki jawnej, ale stosuje się odpowiednio do spółki komandytowej)
- - przyczynami rozwiązania spółki komandytowej mogą być: przyczyny opisane w umowie spółki, jednomyślna uchwała wspólników, ogłoszenie upadłości spółki, śmierć wspólnika lub ogłoszenie jego upadłości, wypowiedzenie umowy spółki przez wspólnika lub przez wierzyciela wspólnika lub prawomocne orzeczenie sądu.
- **2. Likwidacja spółki**
- - likwidację spółki przeprowadzają wszyscy wspólnicy
- Likwidatorzy zobowiązani są zakończyć interesy bieżące spółki, skończyć wierzytelności, wypełnić zobowiązania i upłynnić majątek spółki

- **Spółka komandytowo-akcyjna**
- **1. Rozwiążanie spółki (art. 148 KSH)**
 - - może nastąpić z powodu: przyczyn przewidzianych w statucie, uchwał walnego zgromadzenia o rozwiązaniu spółki, ogłoszenia upadłości spółki lub śmierci, ogłoszenia upadłości lub wystąpienia jedynego komplementariusza, chyba że statut stanowi inaczej, a także z innych przyczyn przewidzianych prawem.
- **2. Likwidacja spółki**
 - - co do zasady, likwidatorami są komplementariusze mający prawo prowadzenia spraw spółki. Jednakże co innego może wynikać ze statutu, a nawet z uchwały walnego zgromadzenia, powziętej za zgodą wszystkich komplementariuszy. W takim przypadku likwidatorem może być każdy z komplementariuszy, akcjonariusz, a nawet osoba spoza spółki (art. 150 § 2 KSH).

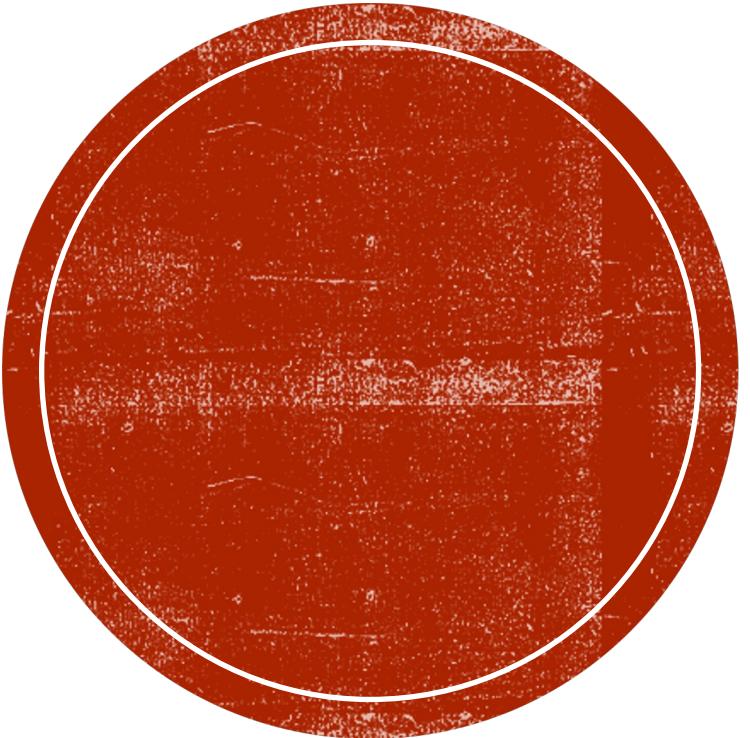
- **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**
- **1. Rozwiążanie spółki (art. 21 i art. 271 KSH)**
- **- Rozwiążania spółki dokonuje sąd rejestrowy, a może nastąpić z następujących przyczyn: nie zawarto umowy spółki; przedmiot działalności spółki określony w statucie lub w umowie spółki jest sprzeczny z prawem; umowa bądź statut nie zawiera postanowień o formie spółki, przedmiocie jej działalności, kapitale zakładowym lub o wkładach; osoby sporządzające akt założycielski bądź zawierające umowę spółki, w chwili dokonywania czynności nie miały zdolności do czynności prawnych.**
- **- Art. 271 KSH przewiduje także możliwość rozwiązania spółki na żądanie wspólnika lub organu członka organu spółki z o.o. w sytuacji, gdy osiągnięcie celu spółki stało się niemożliwe bądź gdy wystąpiły inne przyczyny wywołane stosunkami spółki. W tym przypadku spółka rozwiązuje się nie na mocy wyroku sądu, lecz jednomyślną uchwałą wspólników.**
- **- Rozwiązanie może nastąpić również na wniosek oznaczonego w odrębnej ustawie organu państwowego.**

- **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**
- **2. Likwidacja spółki**
- - Wystąpienie którejkolwiek z przesłanek rozwiązania spółki prowadzi do konieczności przeprowadzenia jej likwidacji.
- - likwidację rozpoczyna uchwała wspólników, którzy wyznaczają osobę likwidatora

- **Spółka akcyjna**
- **1. Rozwiążanie spółki (art. 459 i art. 21 KSH)**
- **- Rozwiążanie spółki może nastąpić z następujących przyczyn:** ziszczenia się zdarzeń określonych w statucie, uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy (WZA) o rozwiązaniu spółki albo o przeniesieniu za granicę, ogłoszenia upadłości spółki lub innych przyczyny przewidziane prawem.
- **- Zgodnie z art. 21 KSH sąd rejestrowy może orzec o rozwiązaniu spółki w przypadku: gdy nie zawarto umowy spółki, określony w umowie przedmiot działalności spółki jest sprzeczny z prawem, umowa nie zawiera postanowień dotyczących firmy, przedmiotu działalności spółki, kapitału zakładowego lub wkładów lub wszystkie osoby zawierające umowę spółki nie miały zdolności do czynności prawnych w chwili podpisywania umowy.**

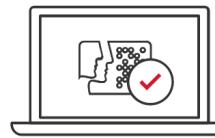
www.polskawidmo.pl

Jednoosobowa działalność gospodarcza

- **KROK 1: zarejestrowanie działalności gospodarczej w CEIDG**
- służy do tego **wniosek CEIDG-1** i można go złożyć na kilka sposobów:
 - zalogować się, wypełnić i złożyć wniosek on-line, wymagany jest podpis elektroniczny lub profil zaufany,
 - wypełnić wniosek on-line i podpisać go w dowolnej gminie, bez logowania,
 - pobrać i złożyć wniosek papierowy w gminie, która przekształci go na wniosek elektroniczny,
 - pobrać i wysłać wniosek papierowy listem poleconym do gminy.
- **Profil zaufany:**
- można go założyć na stronie:
<https://pz.gov.pl/pz/registerMainPage>
- (najłatwiej, gdy ma się konto internetowe w jednym z banków: T-Usługi Bankowe, PKO Bank, inteligo, Santander, Bank Pekao, mBank, ING, Millennium Bank, Alior Bank

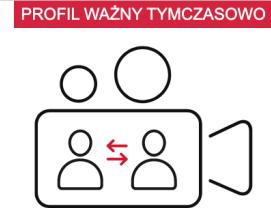

Bank lub inny dostawca tożsamości

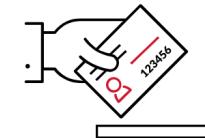
Załóż i potwierdź Profil Zaufany online za pomocą banku lub innego dostawcy tożsamości

Rozmowa wideo z urzędnikiem

Złóż wniosek o Profil Zaufany online i potwierdź go w rozmowie wideo z urzędnikiem

e-dowód

Załóż i potwierdź Profil Zaufany online za pomocą dowodu osobistego z warstwą elektroniczną i czytnika NFC

Wniosek online

Wypełnij wniosek online i potwierdź go w placówce (ponad 2 tysiące miejsc w Polsce i za granicą)

Masz pytania lub wątpliwości w sprawie Profilu Zaufanego?

Zadzwoń lub napisz:

tel. 42 253 54 50,
e-mail pz-pomoc@coi.gov.pl.

Pracujemy od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00-18.00.

Jednoosobowa działalność gospodarcza

- **KROK 2 (nie zawsze wymagany): rejestracja w rejestrze VAT Urzędu Skarbowego**
- zwolnienia z VAT, na podstawie art. 43 ustawy o podatku od towarów i usług,
- Firmy mogą korzystać ze zwolnienia z podatku VAT, jeśli wartość sprzedaży nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wartości sprzedaży w kwocie **200.000 zł**. W razie rozpoczęcia działalności w trakcie roku, zwolnienie przysługuje jeśli przewidywana wartość sprzedaży nie przekroczy w proporcji do okresu prowadzonej działalności kwoty 200.000 zł w danym roku podatkowym.
- Jeśli przedsiębiorca nie musi być **płatnikiem VAT** (gdyż przysługuje mu zwolnienie), ale mimo tego **chce być płatnikiem VAT** to najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia prowadzenia działalności musi złożyć **druk VAT-R**
- W sytuacji, gdy transakcje handlowe będą również prowadzone z kontrahentami z innych państw Unii Europejskiej, należy dokonać dodatkowej rejestracji jako **podatnik VAT-UE**.

ZAKRES DZIAŁALNOŚCI

Jednoosobowa działalność gospodarcza

- **KROK 3 (nie zawsze wymagany):** zakup kasy fiskalnej
- Kasa fiskalna jest obowiązkowa zawsze, jeżeli obroty na ich rzecz przekroczą **20 000 zł**.
- Są usługi, które wymagają **bezwzględnie kasy fiskalnej (niezależnie od wysokości obrotu)**.
- Przed użyciem konieczna fiskalizacja kasy przez uprawniony podmiot i wymagany okresowy serwis kasy.
- Stopniowo prowadzany jest obowiązek stosowania **kas fiskalnych online**.
- Możliwość odliczania lub zwrotu kwot wydanych na zakup kas rejestrujących dotyczy **obecnie tylko kas online!** (90% wartości netto kasy, jednak nie więcej niż **700 zł**)

Jednoosobowa działalność gospodarcza

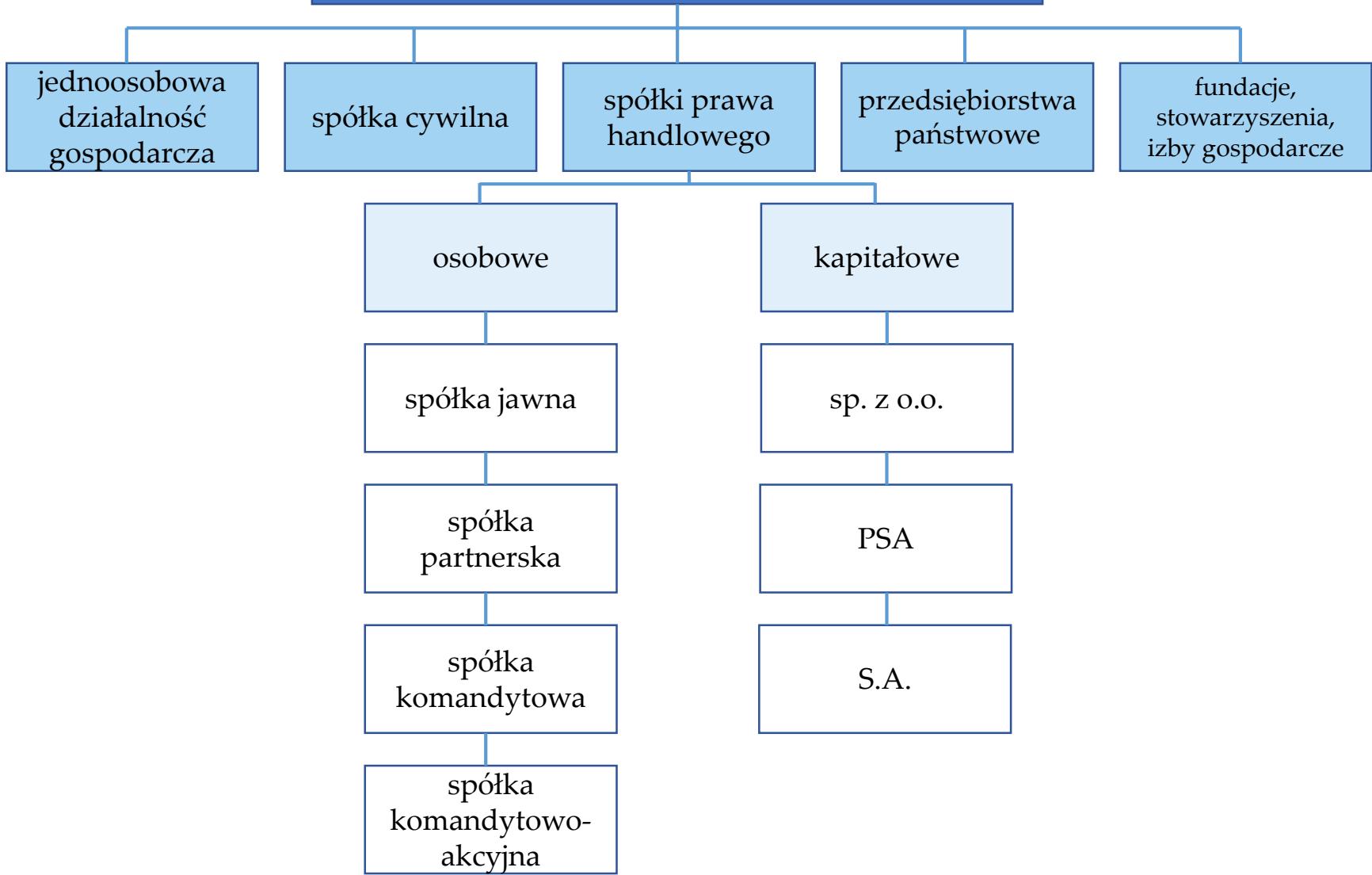
- **KROK 4: założenie firmowego konta**
- Do założenia rachunku bankowego w banku potrzebny będzie m.in. dowód osobisty i wydruk z CEIDG.
- Obecnie każdy przedsiębiorca ma obowiązek posiadania konta firmowego, który musi być zgłoszony na tzw. „białej liście” - do sprawdzenia tu: <https://www.podatki.gov.pl/wykaz-podatnikow-vat-wyszukiwarka>. Zgłoszenia konta na „białą listę” można dokonać przez zmianę w CEDIG.
- Skutki płatności na konto niewpisane na „białą listę” (w uproszczeniu): nie można zaliczyć do kosztów działalności pokonanej płatności
- UWAGA: art. 19 Ustawy o prawo przedsiębiorców nakazuje dokonywanie płatności przelewem w przypadku transakcji przekraczających równowartość 15.000 zł (tzw. limit transakcji gotówkowych).

Formy prawne i własnościowe organizacji

radca prawny Krzysztof Zieliński

TYPY PRZEDSIĘBIORSTW

FORMY PRAWNE PRZEDSIĘBIORSTW

Co decyduje o wyborze formy prowadzenia działalności gospodarczej – determinanty wyboru formy prowadzenia działalności gospodarczej:

- Przedmiot prowadzenia działalności gospodarczej;
- Zakres prowadzenia działalności gospodarczej;
- Zasoby: majątkowe, finansowe, ludzkie;
- Know-how;
- Zaplecze lokalowe;
- Rynki zbytu;
- Obciążenia publiczno-prawne.

Podejmujący działalność gospodarczą mogą co do zasady swobodnie podejmować decyzje, w jakiej formie organizacyjnej ma być ona prowadzona. Niekiedy jednak przepisy wymagają, aby określona działalność gospodarcza była prowadzona w określonej formie prawnej (np. banki tworzone są wyłącznie w formie spółek akcyjnych).

**OSOBA FIZYCZNA
PROWADZĄCA
DZIAŁALNOŚĆ
GOSPODARCZĄ**

KROK 1 – Wpis do ewidencji działalności gospodarczej

KROK 2 – Rachunek bankowy

KROK 3 – Pieczętka?

KROK 4 – Urząd Skarbowy

KROK 5 - ZUS

Ryzyka związane z działalnością gospodarczą prowadzoną osobistie

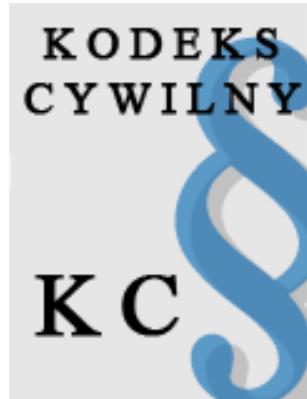
SPÓŁKA CYWILNA

Definicja spółki cywilnej - umowa tworzona na podstawie prawa cywilnego. Nie jest ona przedsiębiorcą tylko wspólnicy są przedsiębiorcami. Zakładana jest przez nich, aby osiągnąć jakiś cel gospodarczy opisany w umowie. Każdy ze wspólników posiada odrębny wpis do ewidencji działalności, natomiast spółka ma swój numer REGON oraz NIP. Wspólnicy są właścicielami całego majątku spółki. Spółka cywilna nie ma osobowości prawnej i nie jest przedsiębiorstwem.

Podstawa prawna funkcjonowania spółki cywilnej

- regulację prawną spółek cywilnych stanowią art. 860-875 Kodeksu Cywilnego. Zgodnie z kodeksem, zawierając umowę spółki wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego.

Utworzenie spółki cywilnej - Utworzenie spółki cywilnej wymaga zawarcia przez wspólników pisemnej **umowy**, nie musi być ona jednak spisywana w obecności notariusza.

Zawiązanie spółki cywilnej musi być zgłoszone w CEIDG.

Odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki cywilnej - osobista, solidarna odpowiedzialność wszystkich wspólników, nie ma charakteru subsydiarnego. Wspólnik, który przystąpił do już istniejącej spółki, nie odpowiada za zobowiązania zaciągnięte przez wspólników w okresie kiedy nie był jeszcze wspólnikiem. Wspólnik może jednak przystąpić do dłużu na podstawie umowy zawartej z pozostałymi wspólnikami

WADY I ZALETY SPÓŁKI CYWILNEJ

Zalety spółek cywilnych	Wady spółek cywilnych
Najprostsza i najtańsza forma prowadzenia wspólnego przedsiębiorstwa	Brak podmiotowości prawnej, wspólnicy nie mogą zawierać umów ze spółką.
Równe ryzyko finansowe wszystkich wspólników	Odpowiedzialność każdego ze wspólników za zobowiązania spółki, zarówno te cywilnoprawne jak i publicznoprawne.
Prosta procedura założenia spółki i niskie koszty założenia	
Brak wymaganego minimalnego majątku	
Możliwość skorzystania z ryczałtowych form opodatkowania	
Niesformalizowane zasady prowadzenia spółki	

UMOWA SPÓŁKI CYWILNEJ

Umowa spółki cywilnej - powinna być sporządzona w formie pisemnej głównie dla celów dowodowych. Bez formy pisemnej jest ważna, ale w razie sporów można mieć problem z udowodnieniem swojej racji.

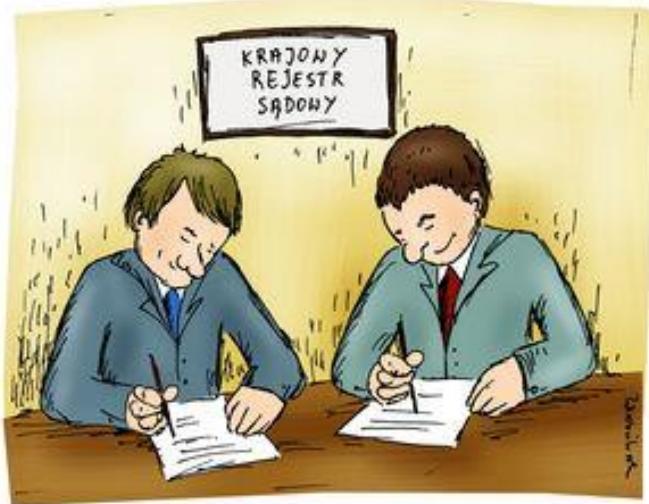
Elementy konieczne dla umowy:

- wskazanie wspólników;
- określenie celu gospodarczego, dla którego została zawiązana;
- rodzaj działalności;
- rodzaj i wartość wniesionych wkładów (pieniądze, rzeczy, prawa, usługi).

Dodatkowe postanowienia umowy:

- zakres umocowania wspólników do reprezentacji spółki;
- sposób i zakres udziału wspólników w zyskach oraz uczestniczenia w stratach;
- czas trwania spółki.

SPÓŁKA PRAWA HANDLOWEGO

SPÓŁKI OSOBOWE

Spółki osobowe nie mają osobowości prawnej, ale posiadają zdolność prawną oraz zdolność do czynności prawnych (ułomna osoba prawa). To oznacza, że mogą być podmiotem praw i obowiązków (zdolność prawa) oraz własnym działaniem (konkretnie działaniem osób uprawnionych do reprezentowania spraw spółki) dokonywać czynności prawnych.

Powstają z chwilą wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

SPÓŁKA JAWNA

Podstawa prawna funkcjonowania spółki jawnej – podstawę prawną funkcjonowania spółek jawnych stanowi ustanowiona Kodeks Spółek Handlowych z 15 września 2000 roku z późniejszymi zmianami (dalej jako: KSH). Szczegółowo unormowania dotyczące spółek jawnych znajdują się w Tytule II, Dziale I od art. 22 do art. 85 KSH.

Definicja spółki jawnej – jest osobową spółką prawa handlowego powołaną przez wspólników do prowadzenia działalności gospodarczej w formie przedsiębiorstwa. Jako spółka osobowa oparta jest w zasadzie na niezmiennym składzie osobowym, gdzie regułą jest podejmowanie decyzji w formie uchwał jednomyślnie, brak jest wyspecjalizowanych organów, a do prowadzenia spraw spółki i jej reprezentowania powołani są wszyscy wspólnicy, spółka ta nadaje się do prowadzenia przedsiębiorstw średniej wielkości.

Utworzenie spółki jawnej - jak stanowi art. 23 KSH, umowa spółki powinna być zawarta na piśmie pod rygorem nieważności. Jeżeli umowa przewiduje wniesienie jako wkładu prawa własności nieruchomości lub użytkowania wieczystego, konieczne jest zawarcie w formie aktu notarialnego zgodnie z wymogiem art. 158 KC, pod rygorem nieważności w całości lub części (art. 58 par. 3 KC).

Zgodnie z treścią art. 25 KSH umowa spółki jawnej **powinna zawierać** :

- ✓ firmę (określoną wedle wymogów art. 24 KSH) i siedzibę spółki,
- ✓ określenie wkładów określonych przez każdego wspólnika i ich wartości,
- ✓ przedmiot działalności spółki;
- ✓ czas trwania spółki, jeżeli jest oznaczony.

Umowa spółki może zawierać także inne postanowienia dotyczące np. sposobu prowadzenia spraw spółki i jej reprezentacji, podziału zysków i strat, powodów rozwiązania spółki i innych kwestii uregulowanych w kodeksie.

Art. 24 [Firma]

§ 1. Firma spółki jawnej powinna zawierać nazwiska lub firmy (nazwy) wszystkich wspólników albo nazwisko albo firmę (nazwę) jednego albo kilku wspólników oraz dodatkowe oznaczenie „spółka jawna”.

§ 2. Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu „sp. j.”.

Art. 53 [Odsetki od udziału kapitałowego]

Wspólnik ma prawo żądać corocznie wypłacenia odsetek w wysokości 5% od swojego udziału kapitałowego, nawet gdy spółka poniosła stratę.

Odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki jawnej - każdy wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Wierzyciel spółki może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna (subsydiarna odpowiedzialność wspólnika). Osoba przystępująca do spółki odpowiada za zobowiązania spółki powstałe przed dniem jej przystąpienia.

Każdy wspólnik ma prawo reprezentować spółkę. Prawo wspólnika do reprezentowania spółki dotyczy wszystkich czynności sądowych i pozasądowych spółki.

Działalność konkurencyjna

Art. 56 [Zakaz konkurencji]

§ 1. Wspólnik obowiązany jest powstrzymać się od wszelkiej działalności sprzecznej z interesami spółki.

§ 2. Wspólnik nie może, bez wyraźnej lub domniemanej zgody pozostałych wspólników, zajmować się interesami konkurencyjnymi, w szczególności uczestniczyć w spółce konkurencyjnej jako wspólnik spółki cywilnej, spółki jawnej, partner, komplementariusz lub członek organu spółki.

Art. 57 [Sankcje]

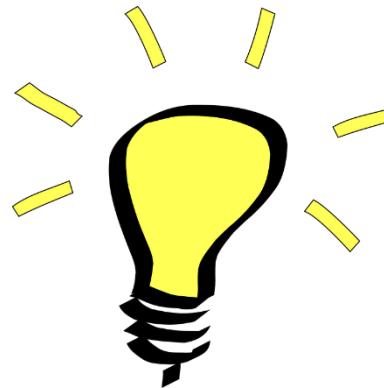
§ 1. Każdy wspólnik ma prawo żądać wydania spółce korzyści, jakie osiągnął wspólnik naruszający zakaz konkurencji, lub naprawienia wyrządzonej jej szkody.

§ 2. Roszczenia, o których mowa w § 1, przedawniają się z upływem sześciu miesięcy od dnia, gdy wszyscy pozostali wspólnicy dowiedzieli się o naruszeniu zakazu, nie później jednak niż z upływem trzech lat.

§ 3. Przepisy § 1 i § 2 nie ograniczają uprawnień wspólników, o których mowa w art. 63.

Zalety spółek jawnych	Wady spółek jawnych
Duża swoboda kształtowania postanowień umowy spółki.	Odpowiedzialność całym majątkiem osobistym za zobowiązania spółki, jeżeli zobowiązania nie można zaspokoić z majątku spółki.
Możliwość reprezentacji spółki przez każdego wspólnika.	Spółka powstaje dopiero z chwilą do KRS.
Możliwość wyłączenia w umowie wspólnika/wspólników z reprezentacji.	
Możliwość ujawnienia w nazwie firmy nazwiska jednego tylko wspólnika.	
Brak określonych wymagań kapitałowych	
Niskie koszty rejestracji.	

Ciekawostka

W ostatnich latach liczba zamykanych spółek jawnych przewyższa liczbę tych nowo otwartych. Wynika to m.in. z małej ochrony prywatnego majątku wspólników zapewnianej przez tą formę prawną prowadzenia działalności gospodarczej.

SPÓŁKA PARTNERSKA

Podstawa prawna funkcjonowania spółki partnerskiej - podstawę prawną funkcjonowania spółek partnerskich stanowi KSH. Szczegółowo unormowania dotyczące spółek partnerskich znajdują się w Tytule II, Dziale II od art. 86 do art. 101 KSH.

Definicja spółki partnerskiej – jest spółka osobowa utworzona przez wspólników (partnerów) w celu wykonywania wolnego zawodu (lub więcej niż jednego wolnego zawodu) pod własną firmą. Właściwość ta stanowi o szczególnej specyfice spółki partnerskiej. Służy ona wyłącznie do wykonywania wolnych zawodów, a krąg osób, które mogą zostać wspólnikami, jest ograniczony (w przeciwieństwie do innych typów spółek, w których brak takich ograniczeń).

W zakresie łączenia się ze sobą osób wykonujących wolne zawody istnieją jednak ograniczenia, narzucone przez ustawy o zawodach doradczych. I tak: doradca podatkowy może być wspólnikiem spółki partnerskiej tylko z innymi doradcami podatkowymi, biegły rewident tylko z innymi biegłymi rewidentami, a adwokat tylko z innymi adwokatami i radcami prawnymi.

Kto może być partnerem – art. 88 KSH - adwokat, aptekarz, architekt, inżynier budownictwa, biegły rewident, broker ubezpieczeniowy, doradca podatkowy, makler papierów wartościowych, doradca inwestycyjny, księgowy, lekarz, lekarz dentysta, lekarz weterynarii, notariusz, pielęgniarka, położna, fizjoterapeuta, radca prawny, rzecznik patentowy, rzecznik majątkowy i tłumacz przysięgły.

Utworzenie spółki partnerskiej - przed zgłoszeniem spółki partnerskiej do właściwego rejestru należy zawrzeć umowę spisaną w formie pisemnej, pod rygorem nieważności.

Firma spółki partnerskiej powinna zawierać nazwisko co najmniej jednego partnera, dodatkowe oznaczenie „i partner” bądź „i partnerzy” albo „spółka partnerska” oraz określenie wolnego zawodu wykonywanego w spółce, np. Jan Kowalski i partnerzy – księgowi.

Odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki partnerskiej – odpowiedzialność partnerów uwidacznia specyfikę spółki partnerskiej, która wiąże się z ograniczoną odpowiedzialnością wspólników. **Wspólnik nie odpowiada swoim majątkiem osobistym za zobowiązania związane z działalnością pozostałych partnerów i osób mu podległych, a wyłącznie za błędy swoje oraz popełnione przez nadzorowany personel.** W praktyce chodzi o to, aby w dużych spółkach konsekwencjami za “błąd w sztuce” każdego z licznych współpartnerów (lub nadzorowanego przez nich personelu) oraz nadmiernym ryzykiem gospodarczym nie był obciążony inny partner.

Zalety spółek partnerskich	Wady spółek partnerskich
Ograniczenie odpowiedzialności za zobowiązania powstałe w wykonywaniu działalności przez innych partnerów	Spółka działa wyłącznie w zakresie wykonywania zawodu partnerów
Jednoznaczne określenie profilu spółki w nazwie	Spółka powstaje dopiero z chwilą wpisu do KRS
Brak określonych wymagań kapitałowych	
Możliwość ujawnienia w nazwie firmy nazwiska jednego tylko wspólnika	

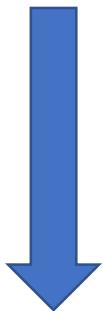
SPÓŁKA KOMANDYTOWA

Podstawa prawna funkcjonowania spółki komandytowej - podstawę prawną funkcjonowania spółek komandytowych stanowi KSH. Szczegółowo unormowania dotyczące spółek komandytowych znajdują się w Tytule II, Dziale III od art. 102 do art. 124 KSH.

Definicja spółki komandytowej - spółka mająca na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a co najmniej jeden wspólnik jest komandytariuszem. Jest to forma przejściowa między spółkami osobowymi (cywilna i jawna), a spółkami kapitałowymi (spółka z o.o., prosta spółka akcyjna, spółka akcyjna).

2 TYPY WSPÓLNIKÓW
(podział ze względu na odpowiedzialność
wspólników)

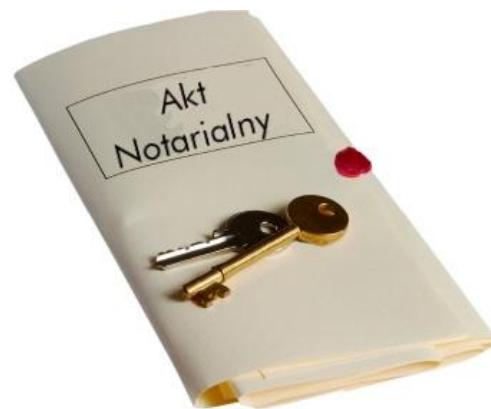
KOMPLEMENTARIUSZE

KOMANDYTARIUSZE

KOMPLEMENTARIUSZ - odpowiada za zobowiązania spółki całym swoim majątkiem. Odpowiedzialność komplementariusza za zobowiązania spółki została ukształtowana w analogiczny sposób jak odpowiedzialność wspólnika spółki jawnej. Komplementariusz reprezentuje spółkę (zarządza spółką), jeżeli na mocy umowy spółki albo prawomocnego orzeczenia sądu nie został tego prawa pozbawiony.

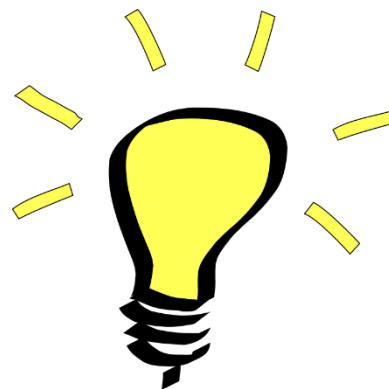
KOMANDYTARIUSZ - odpowiada za zobowiązania tylko do określonej w umowie kwoty tzw. **sumy komandytowej**, wolny jest natomiast od odpowiedzialności w zakresie wniesionego wkładu. Może reprezentować spółkę, ale tylko jako pełnomocnik. W sytuacji, gdy przekroczy zakres umocowania, będzie działał bez niego, tudzież nie ujawni swego pełnomocnictwa, odpowiadał będzie za skutki swych działań tak samo jak komplementariusz (całym swoim majątkiem). Komandytariusz będzie odpowiadał również bez ograniczenia za zobowiązania spółki komandytowej, gdy jego nazwisko (firma) ujawnione zostanie w firmie (nazwie) spółki.

**Utworzenie spółki komandytowej- umowa
spółki komandytowej w formie aktu
notarialnego.**

Zalety spółek komandytowych	Wady spółek komandytowych
Ograniczenie odpowiedzialności komandytariusza za zobowiązania do wysokości sumy komandytowej	Konieczność sporządzenia umowy w postaci aktu notarialnego
Komandytariusze mogą działać w imieniu spółki wyłącznie jako pełnomocnicy	Konieczność prowadzenia pełnej księgowości
Brak określonych wymagań odnośnie sumy komandytowej	Spółka powstaje dopiero z chwilą wpisu do KRS

Ciekawostka

Niezwyczajne popularne jest zakładanie tzw. jednoosobowych spółek komandytowych, w których komplementariuszem jest jednoosobowa spółka z o.o., a komandytariuszem jedyny wspólnik tejże spółki z o.o. Wprowadzona jednak w zeszłym roku nowelizacja, która nałożyła na spółki komandytowe obowiązek płacenia CITu zmniejszyła opłacalność tej formy prawnej.

SPÓŁKA KOMANDYTOWO-AKCYJNA

Podstawa prawna funkcjonowania spółki komandytowo-akcyjnej - podstawę prawną funkcjonowania spółek komandytowo-akcyjnych stanowi KSH. Szczegółowo unormowania dotyczące spółek komandytowo-akcyjnych znajdują się w Tytule II, Dziale IV od art. 125 do art. 150 KSH.

Definicja spółki komandytowo-akcyjnej
spółka osobowa mająca na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a co najmniej jeden wspólnik jest akcjonariuszem.

2 TYPY WSPÓLNIKÓW

**(podział ze względu na odpowiedzialność
wspólników)**

KOMPLEMENTARIUSZE AKCJONARIUSZE

KOMPLEMENTARIUSZE - odpowiada za zobowiązania spółki całym swoim majątkiem, reprezentuje spółkę.

AKCJONARIUSZ - nie odpowiada za zobowiązania spółki, reprezentuje wyłącznie jako pełnomocnik.

Utworzenie spółki komandytowo-akcyjnej - umowa spółki komandytowej w formie aktu notarialnego. Minimalny kapitał zakładowy wynosi 50.000,00 zł (komplementariusz nie ma obowiązku wnoszenia wkładu do kapitału zakładowego).

Zalety spółek komandytowo-akcyjnych	Wady spółek komandytowo-akcyjnych
Dla akcjonariusza - wyłączenie odpowiedzialności za zobowiązania spółki	Wysoki minimalny kapitał zakładowy
Możliwość pozyskiwania kapitału poprzez emisję akcji	Wyłącznie pełna księgowość (wysokie koszty)
Dla komplementariuszy - decydujący wpływ na działania spółki bez konieczności uczestniczenia w pokryciu kapitału zakładowego	Konieczność sporządzenia statutu w postaci aktu notarialnego i spółka powstaje dopiero z chwilą wpisu do KRS

Ciekawostka

Jest to spółka, która mimo zaliczenia do kategorii spółek osobowych posiada wiele cech spółek kapitałowych. Nie jest jednak osobą prawną, w wyniku czego nie sposób mówić o jej organach w ścisłym tego słowa znaczeniu, a raczej o *quasi*-organach.

SPÓŁKI KAPITAŁOWE

Spółki kapitałowe mają osobowości prawnej. Są to zatem osoby prawne posiadające zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych.

Mogą zostać powołane w każdym prawnie dopuszczalnym celu.

Powstają z chwilą wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Podstawa prawna funkcjonowania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - podstawę prawną funkcjonowania spółek z o.o. stanowi KSH. Szczegółowo unormowania dotyczące spółek z o.o. znajdują się w Tytule III, Dziale I od art. 151 do art. 300 KSH.

Definicja spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - jest samodzielnym podmiotem posiadającym osobowość prawną i stanowi najczęściej występującą formę spółki kapitałowej - dla przedsiębiorców planujących przedsięwzięcia gospodarcze w większym rozmiarze lub wiążące się z wysokim ryzykiem, wybór spółki kapitałowej jaką jest spółka z o.o. zazwyczaj jest dużo bardziej korzystny od spółki osobowej. Dzięki konstrukcji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, prowadząc firmę, można nie mieć większych obaw, że odpowie się za długi firmy osobistym majątkiem.

Organy spółki

Spółka z o.o. może działać tylko przez swoje organy:

- ✓ Zgromadzenie wspólników
- ✓ Zarząd
- ✓ Radę nadzorczą (fakultatywna)

Zgromadzenie Wspólników decyduje o najważniejszych sprawach związanych z działalnością spółki. Uchwały zgromadzenia wymagają m.in.:

- ✓ rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki, sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- ✓ postanowienie dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru;
- ✓ zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- ✓ nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej;
- ✓ zwrot dopłat.

Zarząd - jest organem, który reprezentuje spółkę oraz prowadzi jej sprawy.

- ✓ Składa się z jednego lub większej liczby członków, którymi mogą być udziałowcy lub osoby spoza ich grona.
- ✓ Członków zarządu powołuje i odwołuje Zgromadzenie wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.
- ✓ Członek zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach.
- ✓ Członek zarządu może być w każdej chwili odwołany, ale nie pozbawia go to roszczeń ze stosunku pracy lub innego stosunku prawnego dotyczącego pełnienia funkcji członka zarządu.
- ✓ Jeżeli zarząd jest wieloosobowy, sposób reprezentowania określa umowa spółki. Jeżeli umowa spółki nie zawiera żadnych postanowień w tym przedmiocie, do składania oświadczeń w imieniu spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków zarządu albo jednego członka zarządu łącznie z prokurentem.

- ✓ Zarząd podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów, a w przypadku równości głosów decyduje głos prezesa zarządu jeśli umowa tak stanowi.
- ✓ Uchwały zarządu są protokołowane.
- ✓ Do członka zarządu odnosi się zakaz konkurencji polegający na tym, iż nie może bez zgody spółki zajmować się interesami konkurencyjnymi ani też uczestniczyć w spółce konkurencyjnej jako wspólnik spółki cywilnej, spółki osobowej lub jako członek organu spółki kapitałowej bądź uczestniczyć w innej konkurencyjnej osobie prawnej jako członek organu. Zakaz ten obejmuje także udział w konkurencyjnej spółce kapitałowej w przypadku posiadania w niej przez członka zarządu co najmniej 10% udziałów albo akcji bądź prawa do powołania co najmniej jednego członka zarządu.

Wspólnicy spółki z o.o. – spółka może posiadać jednego lub większą liczbę wspólników, którymi mogą zostać osoby fizyczne, osoby prawne, oraz ułomne osoby prawne czyli np. inne spółki.

Jedynym wyjątkiem jest przepis mówiący, że jednoosobowa spółka z o.o. nie może być zawiązana wyłącznie przez inną jednoosobową sp. z o.o.

Umowa spółki i rejestracja

Umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością musi być zawarta w formie aktu notarialnego, chyba że zawiązanie następuje w trybie S24. Wspólnicy (wspólnik) muszą wnieść wkłady na pokrycie całego kapitału zakładowego. Rejestracji spółki z o.o. dokonuje się w KRS w ciągu 6 miesięcy od zawiązania spółki (inaczej umowa się rozwiązuje). Spółka nabywa osobowość prawną po zarejestrowaniu.

Kapitał zakładowy - powinien wynosić co najmniej 5 000 złotych. Wartość nominalna udziału nie może być niższa niż 50 złotych. Kapitał zakładowy spółki dzieli się na udziały o równej albo nierównej wartości nominalnej.

Udziały nie mogą być obejmowane poniżej ich wartości nominalnej. Jeżeli udział jest obejmowany po cenie wyższej od wartości nominalnej, nadwyżkę przelewa się do kapitału zapasowego.

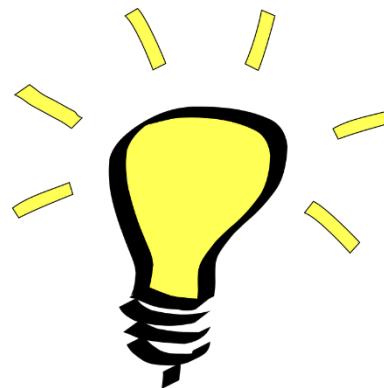
Odpowiedzialność za zobowiązania

Za zobowiązania odpowiada spółka całym swoim majątkiem, mogą odpowiadać solidarnie członkowie zarządu, ale tylko wtedy, gdy egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna. Wspólnicy nie odpowiadają za zobowiązania spółki.

Członkowie zarządu mogą się uwolnić od odpowiedzialności, jeżeli wykażą, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym samym czasie wydano postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo o zatwierdzeniu układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewydania postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo niezatwierdzenia układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu wierzyciel nie poniosł szkody.

Zalety spółek z o.o.	Wady spółek z o.o.
Wyłączenie odpowiedzialności wspólnika za zobowiązania spółki	Obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych
Atrakcyjna forma prowadzenia działalności pod kątem nowych inwestorów	Kosztowna procedura rejestracyjna
Korzystne (aczkolwiek często mylne) wrażenie potencjału i solidności przedsiębiorstwa w oczach kontrahentów	Skomplikowany system funkcjonowania spółki w oparciu o KSH

Ciekawostka

Wiele osób zakładając sp. z o.o. wspólnie z jednym partnerem biznesowym popełnia błąd i rozdziela udziały w proporcji 50/50. Należy jednak pamiętać, że w przypadku pojawienia się chociażby problemów finansowych każda relacja biznesowa może zamienić się w konflikt, z którego nie sposób łatwo i szybko wyjść przy takim układzie udziałów w spółce.

PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA

Podstawa prawna funkcjonowania prostej spółki akcyjnej - podstawę prawną funkcjonowania prostych spółek akcyjnych stanowi KSH. Szczegółowo unormowania dotyczące prostych spółek akcyjnych znajdują się w Tytule III, Dziale Ia od art. 300(1) do art. 300(134) KSH.

Definicja prostej spółki akcyjnej

Jest to nowy rodzaj spółki kapitałowej, która ma być spółką będącą odpowiedzią na zmieniający się rynek, zapotrzebowania przedsięwzięć typu start'up oraz rozwój nowoczesnych technologii. Ma ona także łączyć w sobie cechy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z zaletami spółki akcyjnej.

Prosta spółka akcyjna nie może być notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych.

Akcja – papier wartościowy, forma finansowania własnego przedsiębiorstwa, potwierdzające udział ich właściciela w kapitale spółki. Różnią się od obligacji i papierów komercyjnych tym, że nieznana jest długość ich posiadania. Nabywca akcji w każdej dowolnej chwili może je sprzedać. Akcje także mogą przynosić ich właścicielowi większe dochody, jednak ryzyko jest większe niż w przypadku obligacji.

Obecnie akcje nie posiadają już formy dokumentu, lecz przybierają postać zapisu elektronicznego w rejestrze akcjonariuszy.

Umowa spółki i rejestracja

Utworzenie prostej spółki akcyjnej wymaga zawarcia umowy w formie aktu notarialnego, chyba że zawiązanie następuje w trybie S24. Spółka nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania do KRS.

Umowa prostej spółki akcyjnej powinna określać:

- ✓ firmę i siedzibę spółki;
- ✓ przedmiot działalności spółki;
- ✓ liczbę, serie i numery akcji, związane z nimi uprzywilejowanie, akcjonariuszy obejmujących poszczególne akcje oraz cenę emisyjną akcji;
- ✓ jeżeli akcjonariusze wnoszą wkłady nie pieniężne - przedmiot tych wkładów, serie i numery akcji obejmowanych za wkłady nie pieniężne oraz akcjonariuszy, którzy obejmują te akcje;
- ✓ jeżeli przedmiotem wkładu nie pieniężnego jest świadczenie pracy lub usług - także rodzaj i czas świadczenia pracy lub usług;
- ✓ organy spółki;
- ✓ liczbę członków zarządu i rady nadzorczej, jeżeli została ustanowiona, albo co najmniej minimalną i maksymalną liczbę członków tych organów;
- ✓ czas trwania spółki, jeżeli jest oznaczony.

Odpowiedzialność współników

Za zobowiązania spółka
odpowiada całym swoim
majątkiem.

Akcjonariusze nie odpowiadają
za zobowiązania spółki.

Kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny spółki powinien wynosić co najmniej 1 złoty, przy czym akcje nie będą posiadały wartości nominalnej. Wysokość kapitału akcyjnego w PSA nie jest określana w umowie spółki, więc jej zmiana jest prosta i szybka.

Prawa i obowiązki akcjonariuszy - akcjonariusze posiadają określone uprawnienia i obowiązki wynikające z faktu posiadania akcji:

- ✓ akcjonariusz obowiązany jest do wniesienia pełnego wkładu na akcje w postaci pieniężnej lub nie pieniężnej;
- ✓ prawo do czynnego uczestnictwa w walnym zgromadzeniu oraz prawo głosu;
- ✓ jedna akcja = jeden głos;

- ✓ prawo czynnego i biernego prawa wyborczego;
- ✓ prawo poboru akcji nowej emisji oraz udziału w kwocie likwidacyjnej;
- ✓ prawo do dywidendy, czyli do udziału w zysku rocznym; podział zysku spółki wymaga zawsze uchwały walnego zgromadzenia. Z podziału wyłączona jest część zysku przeznaczona na fundusz zapasowy lub rezerwowy. Sam podział dywidendy następuje w stosunku do nominalnej wartości akcji, aczkolwiek statut może przewidywać inny sposób podziału.

Organy spółki

Spółka akcyjna może działać tylko przez swoje organy:

- ✓ Walne zgromadzenie
- ✓ Zarząd
- ✓ Radę nadzorczą
- ✓ Rada dyrektorów

Walne zgromadzenie decyduje o najważniejszych sprawach związanych z działalnością spółki. Uchwały walnego zgromadzenia wymagają m.in.:

- ✓ rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- ✓ zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa albo jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- ✓ nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, chyba że umowa spółki stanowi inaczej;
- ✓ emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i emisja warrantów subskrypcyjnych, o których mowa w [art. 300¹¹⁹](#);
- ✓ zawarcie umowy, o której mowa w [art. 7](#).

Zarząd - jest organem, który reprezentuje spółkę oraz prowadzi jej sprawy.

- ✓ Składa się z jednego lub większej liczby członków, którymi mogą być akcjonariusze lub osoby spoza ich grona.
- ✓ Członków zarządu powołują i odwołują akcjonariusze uchwałą, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.
- ✓ W sytuacji, gdy zarząd jest wieloosobowy, wszyscy jego członkowie są obowiązani i uprawnieni do wspólnego prowadzenia spraw spółki.
- ✓ Zarząd podejmuje uchwały bezwzględna większością głosów, a w przypadku równości głosów decyduje głos prezesa zarządu jeśli statut tak stanowi.
- ✓ Uchwały zarządu są protokołowane.

- ✓ Do członka zarządu odnosi się zakaz konkurencji polegający na tym, iż nie może bez zgody spółki zajmować się interesami konkurencyjnymi ani też uczestniczyć w spółce konkurencyjnej jako wspólnik spółki cywilnej, spółki osobowej lub jako członek organu spółki kapitałowej bądź uczestniczyć w innej konkurencyjnej osobie prawnej jako członek organu. Zakaz ten obejmuje także udział w konkurencyjnej spółce kapitałowej w przypadku posiadania w niej przez członka zarządu co najmniej 10% udziałów albo akcji bądź prawa do powołania co najmniej jednego członka zarządu.

Rada nadzorcza - sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Nie ma prawa do wydawania zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. Do zakresu jej kompetencji należy m.in.:

- ✓ ocena sprawozdań w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami oraz stanem faktycznym, a także ocena wniosków zarządu odnoszących się do podziału zysku lub pokrycia straty.
- ✓ Rada nadzorcza może również z ważnych powodów zawiesić w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków zarządu.
- ✓ W składzie rady nadzorczej musi być co najmniej 3 członków powoływanych i odwoływanych przez walne zgromadzenie. Umowa może określić inny sposób powoływania lub odwoływania.
- ✓ Osoba, która jest członkiem zarządu, głównym księgowym, radcą prawnym, adwokatem nie może być jednocześnie członkiem rady nadzorczej.

Rada dyrektorów – to organ, który zastępuje zarząd i radę nadzorczą. Jego powołanie wyklucza powołanie ww. organów. To organ, który prowadzi sprawy spółki, reprezentuje spółkę oraz sprawuje nadzór nad prowadzeniem spraw spółki.

- ✓ Składa się z jednego albo większej liczby dyrektorów, których powołują i odwołują oraz zawieszają w czynnościach, z ważnych powodów, akcjonariusze uchwałą, chyba że umowa spółki stanowi inaczej;
- ✓ Jeżeli rada dyrektorów jest wieloosobowa, wszyscy dyrektorzy są obowiązani i uprawnieni do wspólnego prowadzenia spraw spółki, chyba że umowa spółki lub regulamin rady dyrektorów stanowią inaczej;
- ✓ Prawo dyrektora do reprezentowania spółki dotyczy wszystkich czynności sądowych i pozasądowych spółki;
- ✓ Jeżeli rada dyrektorów jest wieloosobowa, a umowa spółki nie zawiera żadnych postanowień w tym przedmiocie, do składania oświadczeń w imieniu spółki jest wymagane współdziałanie dwóch dyrektorów albo jednego dyrektora łącznie z prokurentem.

Uchwały rady dyrektorów, poza innymi sprawami wymienionymi w ustawie lub umowie spółki, wymaga:

- ✓ podejmowanie decyzji o strategicznym znaczeniu dla spółki;
- ✓ ustalanie rocznych i wieloletnich planów biznesowych;
- ✓ ustalenie struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa spółki i ukształtowanie podstawowych funkcji związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa.

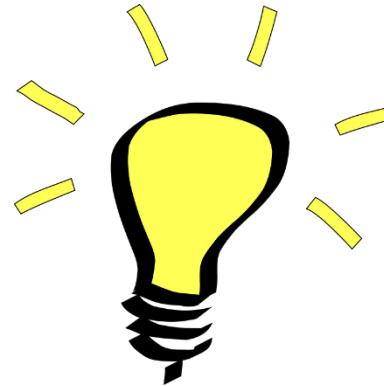
Art. 300¹²⁵ [Odpowiedzialność członków organów]

§ 1. Członek organu odpowiada wobec spółki za szkodę wynikłą z niewykonania lub nienależytego wykonania swoich obowiązków, w tym z niedołożenia należytej staranności wynikającej z zawodowego charakteru jego działalności lub niedochowania lojalności wobec spółki, chyba że nie ponosi winy.

§ 2. Członek organu nie narusza obowiązku dołożenia należytej staranności, jeżeli, postępując w sposób lojalny wobec spółki, działa w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, w tym na podstawie informacji, analiz i opinii, które powinny być w danych okolicznościach uwzględnione przy dokonywaniu starannej oceny.

Zalety prostych spółek akcyjnych	Wady prostych spółek akcyjnych
Brak bariery wejścia - wymagana minimalna wysokość kapitału wynosi 1 zł	Obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych
Brak odpowiedzialności akcjonariuszy za zobowiązania spółki	Mniejsi akcjonariusze nie mają wpływu na działalność spółki
Możliwość wniesienia wkładów w formie pracy lub innych świadczeń	Brak możliwości pozyskiwania kapitału na szeroką skalę = brak możliwości wejścia na giełdę

Ciekawostka

Zawarcie umowy prostej spółki akcyjnej nie wiąże się z obowiązkiem uiszczenia podatku od czynności cywilnoprawnych, który towarzyszy zawieraniu pozostałych spółek.

SPÓŁKA AKCYJNA

Podstawa prawna funkcjonowania spółki akcyjnej - podstawę prawną funkcjonowania spółek akcyjnych stanowi KSH. Szczegółowo unormowania dotyczące spółek akcyjnych znajdują się w Tytule III, Dziale II od art. 301 do art. 490 KSH.

Definicja Spółki Akcyjnej

spółka kapitałowa utworzona w rezultacie zgromadzenia przez wspólników kapitału akcyjnego, pokrytego gotówką bądź aportami (wkładem nie pieniężnym), dzielącego się na akcje o równej wartości nominalnej.

Nie każda spółka akcyjna (a w zasadzie mało która) jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych.

Akcja – papier wartościowy, forma finansowania własnego przedsiębiorstwa, potwierdzające udział ich właściciela w kapitale spółki. Różnią się od obligacji i papierów komercyjnych tym, że nieznana jest długość ich posiadania. Nabywca akcji w każdej dowolnej chwili może je sprzedać. Akcje także mogą przynosić ich właścicielowi większe dochody, jednak ryzyko jest większe niż w przypadku obligacji.

Obecnie akcje nie posiadają już formy dokumentu, lecz przybierają postać zapisu elektronicznego w rejestrze akcjonariuszy.

Statut spółki i rejestracja

Utworzenie spółki akcyjnej wymaga ustanowienia jej statutu w formie aktu notarialnego. Spółka nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania do KRS.

Statut spółki akcyjnej powinien określać:

- ✓ firmę i siedzibę spółki;
- ✓ przedmiot działalności spółki;
- ✓ czas trwania spółki, jeżeli jest oznaczony;
- ✓ wysokość kapitału zakładowego oraz kwotę wpłaconą przed zarejestrowaniem na pokrycie kapitału zakładowego;
- ✓ wartość nominalną akcji i ich liczbę ze wskazaniem, czy akcje są imienne, czy na okaziciela;
- ✓ liczbę akcji poszczególnych rodzajów i związane z nimi uprawnienia, jeżeli mają być wprowadzone akcje różnych rodzajów;
- ✓ nazwiska i imiona albo firmy (nazwy) założycieli;
- ✓ liczbę członków zarządu i rady nadzorczej albo co najmniej minimalną lub maksymalną liczbę członków tych organów oraz podmiot uprawniony do ustalenia składu zarządu lub rady nadzorczej;

Odpowiedzialność wspólników

Za zobowiązania spółka odpowiada spółka całym swoim majątkiem.

Akcjonariusze nie odpowiadają za zobowiązania spółki.

Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy spółki powinien wynosić co najmniej 100 000 złotych, przy czym nominalna wartość akcji nie może być niższa niż 1 grosz. Kapitał zakładowy spółki akcyjnej dzieli się na akcje o równej wartości nominalnej.

Prawa i obowiązki akcjonariuszy - Akcjonariusze posiadają określone uprawnienia i obowiązki wynikające z faktu posiadania akcji:

- ✓ akcjonariusz obowiązany jest do wniesienia pełnego wkładu na akcje, wpłaty powinny być dokonane równomiernie na wszystkie akcje bezpośrednio lub za pośrednictwem domu maklerskiego;
- ✓ prawo do czynnego uczestnictwa w walnym zgromadzeniu oraz prawo głosu;
- ✓ jedna akcja = jeden głos;

- ✓ prawo czynnego i biernego prawa wyborczego;
- ✓ prawo poboru akcji nowej emisji oraz udziału w kwocie likwidacyjnej;
- ✓ prawo do dywidendy, czyli do udziału w zysku rocznym; podział zysku spółki wymaga zawsze uchwały walnego zgromadzenia. Z podziału wyłączona jest część zysku przeznaczona na fundusz zapasowy lub rezerwowy. Sam podział dywidendy następuje w stosunku do nominalnej wartości akcji, aczkolwiek statut może przewidywać inny sposób podziału.

Organy spółki

Spółka akcyjna może działać tylko przez swoje organy:

- ✓ Walne zgromadzenie
- ✓ Zarząd
- ✓ Radę nadzorczą

Walne zgromadzenie decyduje o najważniejszych sprawach związanych z działalnością spółki. Uchwały walnego zgromadzenia wymagają m.in.:

- ✓ rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- ✓ postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru;
- ✓ zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- ✓ nabycie i zbycie nieruchomości lub udziału w nieruchomości, chyba że statut stanowi inaczej;
- ✓ emisja obligacji zmiennych lub z prawem pierwszeństwa;
- ✓ nabycie własnych akcji.

Zarząd - jest organem, który reprezentuje spółkę oraz prowadzi jej sprawy.

- ✓ Składa się z jednego lub większej liczby członków, którymi mogą być akcjonariusze lub osoby spoza ich grona.
- ✓ Członków zarządu powołuje i odwołuje rada nadzorcza, chyba że statut spółki stanowi inaczej.
- ✓ Członek zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach także przez walne zgromadzenie.
- ✓ Kadencja członka zarządu nie może być dłuższa niż 5 lat. W każdej chwili może być odwołany, ale nie pozbawia go to roszczeń ze stosunku pracy lub innego stosunku prawnego dotyczącego pełnienia funkcji członka zarządu.
- ✓ W sytuacji, gdy zarząd jest wieloosobowy, wszyscy jego członkowie są obowiązani i uprawnieni do wspólnego prowadzenia spraw spółki.
- ✓ Statut może stanowić inaczej.

- ✓ Zarząd podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów, a w przypadku równości głosów decyduje głos prezesa zarządu jeśli statut tak stanowi.
- ✓ Uchwały zarządu są protokołowane.
- ✓ Do członka zarządu odnosi się zakaz konkurencji polegający na tym, iż nie może bez zgody spółki zajmować się interesami konkurencyjnymi ani też uczestniczyć w spółce konkurencyjnej jako wspólnik spółki cywilnej, spółki osobowej lub jako członek organu spółki kapitałowej bądź uczestniczyć w innej konkurencyjnej osobie prawnej jako członek organu. Zakaz ten obejmuje także udział w konkurencyjnej spółce kapitałowej w przypadku posiadania w niej przez członka zarządu co najmniej 10% udziałów albo akcji bądź prawa do powołania co najmniej jednego członka zarządu.

Rada nadzorcza - sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Nie ma prawa do wydawania zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. Do zakresu jej kompetencji należy m.in.:

- ✓ ocena sprawozdań w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami oraz stanem faktycznym, a także ocena wniosków zarządu odnoszących się do podziału zysku lub pokrycia straty.
- ✓ Rada nadzorcza może również z ważnych powodów zawiesić w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków zarządu.
- ✓ W składzie rady nadzorczej musi być co najmniej 3 członków powoływanych i odwoływanych przez walne zgromadzenie. Statut może określić inny sposób powoływania lub odwoływania.

- ✓ Kadencja członka rady nie może trwać dłużej niż 5 lat.
- ✓ Osoba, która jest członkiem zarządu, głównym księgowym, radcą prawnym, adwokatem nie może być jednocześnie członkiem rady nadzorczej.
- ✓ Uchwały podejmowane są na posiedzeniu w obecności co najmniej połowy jej członków.
- ✓ Statut może przewidywać surowsze wymagania dotyczące kworum.
- ✓ Rada nadzorcza powinna być zwoływana w miarę potrzeb, nie rzadziej niż 3 razy w roku obrotowym.
- ✓ Zwołania rady nadzorczej może żądać członek rady lub zarząd. W takiej sytuacji przewodniczący rady nadzorczej zwołuje posiedzenie w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania wniosku.

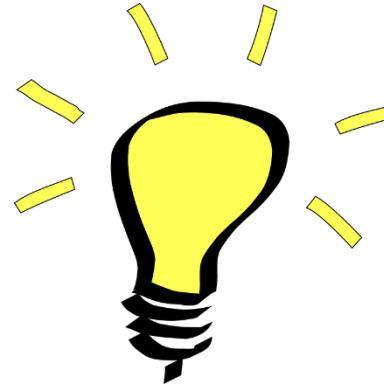
Art. 483 [Zawinione czyny członków władz]

§ 1. Członek zarządu, rady nadzorczej oraz likwidator odpowiada wobec spółki za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami statutu spółki, chyba że nie ponosi winy.

§ 2. Członek zarządu, rady nadzorczej oraz likwidator powinien przy wykonywaniu swoich obowiązków dołożyć staranności wynikającej z zawodowego charakteru swojej działalności.

Zalety spółek akcyjnych	Wady spółek akcyjnych
Możliwość pozyskiwania kapitału na rynku kapitałowym poprzez emisję akcji czy obligacji	Wysoki minimalny kapitał zakładowy
Brak odpowiedzialności akcjonariuszy za zobowiązania spółki	Kosztowny, skomplikowany i czasochłonny proces rejestracji
Łatwość kumulacji kapitału	Mniejsi akcjonariusze nie mają wpływu na działalność spółki

Ciekawostka

16 kwietnia 1991 roku odbyła się pierwsza sesja na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, w której udział brało 5 spółek: Tonsil, Próchnik, Krosno, Kable i Exbud.

Przepisy karne

Art. 586 [Niezgłoszenie upadłości]

Kto, będąc członkiem zarządu spółki albo likwidatorem, nie zgłasza wniosku o upadłość spółki handlowej pomimo powstania warunków uzasadniających według przepisów upadłość spółki - podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Przepisy karne

Art. 594 [Delikty członków zarządu]

§ 1. Kto, będąc członkiem zarządu spółki handlowej, wbrew obowiązkowi dopuszcza do tego, że zarząd:

- 1) nie składa sądowi rejestrówemu listy wspólników,
 - 2) nie prowadzi księgi udziałów zgodnie z przepisami art. 188 § 1 albo nie prowadzi księgi akcyjnej zgodnie z przepisami art. 341 § 1,
 - 3) nie zwołuje zgromadzenia wspólników albo walnego zgromadzenia,
 - 4) odmawia wyjaśnień osobie powołanej do rewizji lub nie dopuszcza jej do pełnienia obowiązków,
- [...]
- podlega grzywnie do 20 000 złotych.

§ 2. Kto, będąc członkiem zarządu, dopuszcza do tego, że spółka przez czas dłuższy niż trzy miesiące wbrew prawu lub umowie pozostaje bez rady nadzorczej w należytym składzie

- podlega grzywnie w tej samej wysokości.

Przepisy karne

Art. 595 [Niewłaściwe oznaczenie pism]

§ 1. Kto, będąc członkiem zarządu spółki kapitałowej, dopuszcza do tego, że pisma i zamówienia handlowe oraz informacje, o których mowa w art. 206 § 1 i art. 374 § 1, nie zawierają danych określonych w tych przepisach albo będąc komplementariuszem spółki komandytowo-akcyjnej uprawnionym do reprezentowania spółki dopuszcza do tego, że pisma i zamówienia handlowe oraz informacje, o których mowa w art. 127 § 5, nie zawierają danych określonych w tym przepisie - podlega grzywnie do 5000 złotych.

Dziękuję za uwagę

radca prawny Krzysztof Zieliński